

Jiho česká universita v českých Budějovicích
Zdravotní sociální fakulta

**Vybrané úkoly orgánů státní správy v oblasti hospodářských
opatření pro krizové stavy, ve prospěch obyvatelstva**

Bakalářská práce

Autor: Josef Vaněk

Vedoucí práce: Ing. Miroslav Šurí

Termín odevzdání práce: 6. 5. 2010

Abstrakt

Some Duties of Civil Service Bodies in the Field of Economic Measures for Crisis States, in Favour of Inhabitants.

A society should work on the basis of dividing activities among individuals so that they can complement each other and master everything as a whole. We can see such a task division in the field of economic measures for crisis states among civil service bodies and local authorities. Each crisis state is able to check the system, to prove rightness of the steps on the one hand and warn of possible imperfections on the other.

The first part of my Bachelor's work is aimed at presenting basic tools of public administration and civil service bodies in the field of economic measures which could be used in the state of emergency.

Other parts are focused on the review of legislative tools tried and tested in the crisis states. To get the data about public awareness of crisis management in a locality, anonymous questionnaires were used. There were mostly villages affected by the 2009 local floods in the administrative area of eské Bud jovice with up to 2000 inhabitants surveyed. The questionnaires consisted of three parts. The first part analysed the respondents, the second presented the respondent awareness of crisis management and the the third contained questions concerning personal experience with crisis management. The research findings were processed and arranged in graphs and subsequently used in discussion and conclusion.

Prohlášení

Prohláuji, že jsem bakalářskou práci na téma *šVybrané úkoly orgán státní správy v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy ve prospěch obyvatelstva* vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů uvedených v seznamu citované literatury.

Prohláuji, že v souladu s § 47 b) zákona č. 111/1998 Sb. V platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze IS/STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 6. 5. 2010

í í í í í í í

podpis studenta

Pod kování

Touto cestou bych chtěl podkovat Ing. Miroslava Šuríovi za cenné rady a připomínky během psaní mé bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	6
1 Současný stav	7
1.1 Pojmy krizového řízení.....	7
1.2 Legislativní základy HOPKS.....	12
1.3 Úkoly orgánů státní správy při realizaci HOPKS.....	13
1.3.1 Úloha vlády	13
1.3.2 Úloha SSHR	14
1.3.3 Úloha krajského úřadu	15
1.3.4 Úloha obecního úřadu určené obce.....	16
1.4 Základní pilíře systému HOPKS.....	17
1.4.1 Systém nouzového hospodáření.....	17
1.4.2 Systém hospodářské mobilizace	18
1.4.3 Použití státních hmotných rezerv a infrastruktura HOPKS.....	19
1.4.4 Regulační opatření	22
1.5 Systém plánování vlných zdrojů pro řešení krizové situace.....	24
1.5.1 Základní charakteristika vlných zdrojů k řešení krizových situací ..24	
1.5.2 Systém plánování zdrojů (nezb. dodávek) za krizové situace	24
1.5.3 Systém vyřadování zdrojů (nezb. dodávek) za krizové situace	29
1.6 Bezpečnostní strategie České republiky.....	31
2 Cíle práce a hypotézy.....	32
2.1 Cíle práce	32
2.2 Hypotézy.....	32
3 Metodika	33
4 Výsledky.....	34
4.1 Vyhodnocení dotazníku	34
5 Diskuze	57
6 Závěr.....	65
7 Seznam použité literatury	66
8 Klíčová slova	67
9 Přehled použitých zkratk.....	67
10 Přílohy.....	68

Úvod

lov k v pr b hu své existence byl a jist také bude nucen elit situacím, které ho negativn ovliv ovaly, ovliv ují a budou ovliv ovat. Souvisí to s vývojem lov ka a spole nosti, ve které flije. Postupný vývoj lidské spole nosti p inesl mnoho pozitivního, v podob nap íklad v dekontechnického rozvoje, který snad pro n jakou vyváfenost s sebou p inesl také negativní dopady a rizika pro lidstvo a prost edí ve kterém flije. Spole n pak s riziky spojenými s p írodnými flivelnými pohromami dovedla –kála t chto rizik lidstvo k vytvo ení systém na obranu proti nim. Ve vytvá ení a fungování pot ebných systém mají hlavní role vlády jednotlivých stát , které vytvá ejí legislativní podmínky pro jejich fungování a následn orgány státní správy, plnící jejich funkce.

Jedním z d leflitých nástroj p í zdolávání mimo ádných událostí a krizových situací jsou materiální, finan ní a lidské zdroje. Zaji-t ní t chto zdroj probíhá na základ legislativních nástroj v oblasti fungování státního hospodá ství v období trvání krizových stav . Systém Hospodá ských opat ení pro krizové stavy (HOPKS) vychází z p edpokladu, fle nebezpe í p ímého vojenského napadení eské republiky se výrazn sníffilo a za daleko pravd podobn j-í ohrofení optimálního flivota spole nosti lze považovat –írokou –kála krizových situací nevojenského charakteru.

Cílem mé bakalá ské práce je zji-t ní stavu fungování orgán státní správy v oblasti hospodá ských opat ení pro krizové stavy, se zam ením na prosp ch postifeného obyvatelstva.

1 Současný stav

1.1 Pojmy krizového řízení

Bezpečnost

Stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí. Je to tedy míra stability systému a jeho primární a sekundární adaptace.

Civilní zdroje

část vnitřních zdrojů pro zajištění bezpečnosti ČR, zahrnující materiální zásoby v majetku státu, materiální zdroje právnických a podnikajících fyzických osob (PPFO) a výrobky, práce a služby poskytované PPFO, které slouží k zajištění nezbytných dodávek potřebných k řešení krizových situací a jejich případnému použití se plánuje a realizuje v rámci systému hospodářských opatření pro krizové stavy.

Dodavatel nezbytné dodávky

Fyzická osoba s trvalým pobytem nebo právnická osoba se sídlem na území ČR a organizační složka právnické osoby se sídlem v zahraničí podnikající na území ČR, která má jako předmět své činnosti nebo podnikání zapsanou činnost umožňující dodat předmět nezbytné dodávky nebo která je schopna dodat předmět nezbytné dodávky. (Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změnách některých souvisejících zákonů).

Hmotné rezervy

Vybrané základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky určené pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstranění následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu. (Zákon 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv).

Hospodářská opatření pro krizové stavy

Organizační, materiální nebo finanční opatření přijímaná správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit přežití ekonomiky v krizových stavech. Zahrnují systém nouzového hospodářství, systém hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavbu a údržbu infrastruktury a regulačních opatření. (Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změnách některých souvisejících zákonů).

Hrozba

Jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Míra hrozby je dána velikostí možné škody a časovou vzdáleností (vyjádřenou obvykle pravděpodobností či rizikem) možnému uplatnění této hrozby. (Bezpečnostní strategie ČR, 2003).

Informační systém pro plánování civilních zdrojů (ARGIS)

Celostátně provozovaný informační systém ve veřejné správě pro informační podporu hospodářských opatření pro krizové stavy v oblasti evidence a plánování civilních zdrojů.

Krizová situace

Mimořádná událost, v jejímž důsledku se vyhledává stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů a hrozící nebezpečí nelze odvrátit.

a zp sobené –kody odstranit b flnou inností orgán ve ejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpe nostních sbor , záchranných sbor , havarijních a jiných slufleb a právnických a fyzických osob. (Ústavní zákon . 110/1998 Sb., o bezpe nosti eské republiky, zákon . 222/1999 Sb., o zaji– ování obrany eské republiky, zákon . 240/2000 Sb., o krizovém ízení a o zm n n kterých zákon).

Krizové plánování

Ucelený soubor postup , metod a opat ení, které v cn p íslu–né orgány a ur ené subjekty uflívají p i p edcházení, p íprav a odezv na innosti v krizových situacích.

Krizové ízení

Souhrn ídících inností v cn p íslu–ných orgán zam ených na analýzu a vyhodnocení bezpe nostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu inností provád ných v souvislosti s p ípravou na krizové situace a e–ením krizové situace. Na krizové ízení je možno pohlíftet z hlediska ufl–ího nebo –ír–ího významu tohoto pojmu. V –ír–ím významu se realizují opat ení v oblasti obnovy a prevence, v ufl–ím významu se realizují opat ení v oblasti p ípravy (zejména krizové plánování), e–ení krizové situace a likvida ních prací.

Krizový stav

Stav, který vyhla–uje hejtman kraje nebo primátor hl. m. Prahy (stav nebezpe í), vláda R, pop . p edseda vlády R (nouzový stav) nebo Parlament R (stav ohrofení státu a vále ný stav) v p ípad hrozby nebo vzniku krizové situace a v p ímé závislosti na jejím charakteru a rozsahu.

Mimo ádná událost

Událost nebo situace vzniklá v ur ítém prost edí v d sledku flivelní pohromy, havárie, nezákonnou inností, ohrofením kritické infrastruktury,

nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je běžná obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů. Pod tímto pojmem je v souvisejících právních předpisech ČR uváděná sada pojmů, jako jsou například mimořádná situace, nouzová situace, pohroma, katastrofa, havárie.

Nezbytná dodávka

Nezbytná dodávka výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit přežití v ekonomii v krizových stavech. Nezbytná dodávka je určena pro uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva, pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, hasičských záchranných sborů a havarijních služeb a pro podporu výkonu státní správy, bez níž nelze zajistit přežití v krizových stavech. Nezbytnou dodávkou se rovněž rozumí i mobilizační dodávka. Prioritní jsou nezbytné dodávky zajišťované ze zdrojů dodavatelů nezbytných dodávek. Dalším zdrojem nezbytné dodávky jsou především vytvořené zásoby v rámci státních hmotných rezerv (pohotovostní zásoby, mobilizační rezervy), případně prostředky zajištěné v rámci mezinárodní spolupráce a humanitární pomoci.

Nouzové předpisy

Nouzové předpisy je doba předpisů pro obyvatelstvo postihlého následky mimořádných událostí nebo krizových situací. Zahrnuje zejména opatření k nouzovému ubytování, zásobování potravinami, pitnou vodou a energiemi a organizování humanitární pomoci.

Plán nezbytných dodávek

Samostatná část krizového plánu zpracovaná správním úřadem v systému nouzového hospodářství. Obsahuje pohled na nezbytné dodávky a pohled na jejich dodavatele.

Riziko

Možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nečekanou. Riziko je vždy odvoditelné a odvozené z konkrétní hrozby. Míru rizika, tedy pravděpodobnost škodlivých následků vyplývajících z hrozby a ze zranitelnosti zájmu, je možno posoudit na základě tzv. analýzy rizik, která vychází i z posouzení napříč různými hrozbami elit.

Státní hmotné rezervy

Státem vytvořené zásoby důležitých surovin, materiálů, polotovár a výrobků určených pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu, zajištění nezbytných dodávek v systému nouzového hospodářství a hospodářské mobilizace, humanitární pomoci a pro odstranění následků krizových situací. Vztahují se na hmotné rezervy, mobilizační rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc.

Stav nebezpečí

Stav nebezpečí se jako bezodkladné opatření může vyhlásit, jsou-li v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému. Stav nebezpečí může být vyhlášen hejtmanem kraje, v Praze primátorem hl. m. Prahy. Stav nebezpečí lze vyhlásit na dobu nejvýše 30 dnů. Tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády.

Systém nouzového hospodářství

Součástí hospodářských opatření pro krizové stavy zabezpečující nezbytné dodávky pro uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva, pro podporu činnosti hasičských záchranných sborů a havarijních služeb a pro podporu výkonu

státní správy a to tak, aby tyto dodávky probíhaly způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy.

Ur ená obec

Ur ená obec je ta, jež je povinna rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje dle §15 odst. 4 písm. a) Zákona .240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. Ur ená obec v systému hospodářských opatření pro krizové stavy připravuje a vyhledává regulační opatření a plní úkoly uložené jí krajským úřadem k zajištění nezbytných dodávek.

1.2 Legislativní základy HOPKS

Hlavní principy zajištění bezpečnosti definuje Ústavní zákon . 1/1993 Sb., Ústava České republiky a soubor navazujících právních předpisů, které upravují dílčí oblasti zajištění bezpečnosti státu. Mezi tyto navazující předpisy patří zákon . 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změnách souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto zákona je právně zakotvit oblast HOPKS v bezpečnostním systému České republiky, stanovit rozsah povinností a práv subjektů podílejících se na zajištění těchto opatření a zavést systém, který na právním základě umožní využití existujících ekonomických zdrojů a řešení a překonání krizové situace. Na základě tohoto zákona:

- upravuje zásady a způsob přípravy HOPKS pro krizové stavy a přijetí těchto opatření po vyhlášení krizových stavů,
- stanovuje pravomoc vlády a působnost správních úřadů při přípravě a přijetí HOPKS
- stanovuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí HOPKS.

V souladu se zmocněním k provedení ustanovení § 29 zákona . 241/2000 Sb. vydala Správa státních hmotných rezerv vyhlášku

. 498/2000 Sb., o plánování a provádění HOPKS, kterou následně novelizovala vyhláškou . 542/2002 Sb. Tato vyhláška stanovuje:

- obsah a postup zpracování plánu nezbytných dodávek,
- obsah a postup zpracování plánu hospodářské mobilizace,
- obsah a postup zpracování plánu opatření hospodářské mobilizace,
- postup uplatnění a obsah pořadavku na přípravu mobilizační dodávky,
- výčet vybraných údajů, které objednatel a dodavatel mobilizační dodávky poskytují příslušným správním úřadům,
- kritéria výběru subjektu hospodářské mobilizace a postup při jeho jmenování a odvolání,
- postup při vytváření pohotovostních zásob.

1.3 Úkoly orgánů státní správy při realizaci HOPKS

1.3.1 Úloha vlády

Úloha správních úřadů je stanovena v hlavě II zákona 241/2000 Sb. Z hlediska uceleného pochopení problematiky je potřebné uvést i úlohu vlády, která kromě svých obecných řídicích a kontrolních funkcí vyplývajících z postavení vrcholového orgánu moci výkonné, má v systému HOPKS svou specifickou úlohu.

Vláda v rámci svých řídicích funkcí rozhoduje o:

- bezplatném uvolnění státních hmotných rezerv
- vyhlášení regulačních opatření
- použití opatření systému hospodářské mobilizace

Ústřední správní úřady v rámci své odborné působnosti vypracovávají koncepci HOPKS jako součást koncepce rozvoje svého odvětví. Na základě pořadavků vyplývajících z operačních plánů a pořadavků uplatněných krajskými úřady vláda zpracovává a průběžně upravuje plán nezbytných dodávek. V rámci své odborné působnosti dále uplatňuje pořadavky na vytvoření státních hmotných

rezerv u Správy státních hmotných rezerv (dále jen šSSHRō). Odpovídá za řádnou přípravu činností umocňujících uskutečnění regulačních opatření a kontroluje v okruhu své působnosti dodržování regulačních opatření vyhlášených vládou. V případě nesplnění regulačních opatření má právo uložit sankční pokutu. Ústřední správní úřad má dále právo a povinnost kontrolovat přípravu HOPKS u právnických a podnikajících fyzických osob zapojených do systému nouzového hospodářství nebo hospodářské mobilizace a povinnost poskytovat jim potřebné informace o HOPKS. Ústřední správní úřad dále zajišťuje podle své působnosti nezbytnou dodávku, kterou krajské úřady nebo jiné správní úřady s působností na územním obvodu kraje nemohou zajistit v rámci svého území nebo okruhu své působnosti.

1.3.2 Úloha SSHR

Specifickou úlohu má SSHR jako ústřední orgán státní správy v oblasti HOPKS a státních hmotných rezerv dle § 1 odst. 1 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodující činnosti vymezující úlohu SSHR jsou:

- zabezpečuje financování HOPKS, SSHR přitom hraje přípravu mobilizační dodávky včetně úhrady za zachování výrobních schopností a zajišťuje finanční prostředky na výstavbu nových objektů infrastruktury k zajištění HOPKS,
- zabezpečuje financování, obmhu, zámhu, půjčku, uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochrany a kontrolu státních hmotných rezerv a podle požadavků krizových plánů i jejich poizování (vytváření státních hmotných rezerv),
- předseda SSHR jmenuje a odvolává subjekt hospodářské mobilizace,
- předseda SSHR rozhoduje o vydání zásob pro humanitární pomoc,
- kontroluje správní úřady a subjekty hospodářské mobilizace v celém rozsahu přípravy plánovaných HOPKS prováděných činností, kontroluje vyuffívání

finančních prostředků přidělených subjektům hospodářské mobilizace z její rozpočtové kapitoly,

- SSHR je oprávněn uložit právnické nebo podnikající fyzické osobě za každým případem zjištěné zneužití vydaného osvědčení o jmenování subjektem hospodářské mobilizace k získání jiných výhod nebo připouští zákon č. 241/2000 Sb., nebo za jeho nevrácení ve lhůt stanovené zákonem,
- SSHR je oprávněn uložit pokutu dodavateli mobilizační dodávky, který nesplnil povinnost předat nebo ve stanoveném termínu aktualizovat vybrané údaje o dodavateli.

1.3.3 Úloha krajského úřadu

V rámci své působnosti krajský úřad:

- zpracovává plán nezbytných dodávek,
- zajišťuje průběžnou úpravu plánu nezbytných dodávek podle změn v požadavcích nebo dostupnosti nezbytné dodávky,
- zabezpečuje nezbytné dodávky k uspokojení základních životních potřeb obyvatel kraje (požadavek na nezbytnou dodávku, kterou nemůže zajistit v rámci svého správního okruhu působnosti anebo její význam přesahuje územní obvod kraje, pokud nenalezne ve svém správním obvodu dodavatele nezbytné dodávky, uplatní k zajištění u odborně příslušného ústředního správního úřadu),
- rozhoduje o použití regulačních opatření
- kontroluje plnění vyhlášených regulačních opatření, v případě jejich nesplnění uloží sankční pokutu,
- kontroluje v okruhu své působnosti přípravu a účinnost HOPKS
- odpovídá za přidělení vyřádaných humanitárních zásob fyzickým osobám,
- může rozhodnout o splnění podmínek § 11 zákona 241/2000 Sb., o použití pohotovostních zásob uložných v jeho správním obvodu,

- zabezpečuje požadavky na zajištění pracovních sil a včasných prostředků pro splnění mobilizační dodávky.

Krajský úřad při zpracování plánu nezbytných dodávek vychází z analýzy variant možných ohrožení provedené v krizovém plánu. V rámci zpracování plánu nezbytných dodávek musí krajský úřad spolupracovat s tím, kteří na plnění úkolů k zajištění opatření vyplývajících z jeho krizového plánu se budou podílet útvary hasičského záchranného sboru ČR, Policie ČR, havarijní služby a další složky integrovaného záchranného systému. Pokud jejich úloha přesáhne rámec úkolů, kterými jsou pověřeny a vyvolá potřebu dalších včasných zdrojů, je nutné i tyto jejich potřeby zahrnout do plánu nezbytných dodávek kraje. Při hledání dodavatelů nezbytných dodávek se přednostně využívají dodavatelé, kteří se nacházejí na území správního obvodu kraje. Pokud krajský úřad ve svém správním obvodu nenalezne dodavatele nezbytných dodávek, uplatní požadavek na její zajištění u odborně příslušného správního úřadu.

1.3.4 Úloha obecního úřadu určené obce

Obecní úřad určené obce v rámci působnosti:

- plní úkoly mu uložené krajským úřadem k zajištění nezbytných dodávek,
- připravuje a vyhledává regulační opatření,
- kontroluje plnění jím vyhlášených regulačních opatření,
- odpovídá za poskytování jím vyhlášených humanitárních zásob postiženým osobám.

Obecní úřad určené obce rozpracovává úkoly krizového plánu kraje, poskytuje podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu kraje a plní další úkoly stanovené mu krajským úřadem při přípravě na krizové situace a jejich řešení. V rámci těchto povinností se bude podílet na přípravě plánu nezbytných dodávek kraje přípravou konkrétních podkladů podle pokynů krajského úřadu.

1.4 Základní pilíře systému HOPKS

1.4.1 Systém nouzového hospodáství

Systém nouzového hospodáství zabezpečuje, aby nezbytné dodávky pro uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva, podporu činnosti hasičských záchranných sborů a havarijních služeb a podporu výkonu státní správy probíhaly způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy (§ 10 odst. 1 zákona č. 241/2000 Sb.).

Systém nouzového hospodáství umožní uje efektivní využití zdrojů ve vlastnictví právnických a podnikajících fyzických osob ve prospěch činností organizovaných správními úřady k překonání krizové situace. V tomto smyslu je obecným cílem systému nouzového hospodáství ve fázi přípravy na krizové stavy získat přehled o disponibilních zdrojích, které bude možné využít pro řešení možných krizových situací, nikoliv však definitivně zajistit nezbytnou dodávku od konkrétního dodavatele pro konkrétního odběratele. Základním způsobem zabezpečení nezbytné dodávky je využití volných zdrojů, které se nacházejí ve vlastnictví právnických a podnikajících fyzických osob a jsou používány k jejich běžné podnikatelské činnosti. Pouze v případech, kdy tyto zdroje do množství nebo druhu nedostatečně pro řešení krizové situace, vytváří odpovídající zdroj stát v systému státních hmotných rezerv.

Požadavek na nezbytnou dodávku vzniká jako výsledek analýzy jednotlivých druhů ohrožení, přípravy jejich řešení v procesu zpracování operační části krizových plánů a z toho vyplývajících potřeb na zajištění nezbytných výrobků, prací a služeb. Operační plány obsahují konkrétní postupy a opatření, jejichž realizace bude v případě vyvolání zajištění volných zdrojů. Základním plánovacím dokumentem, stanoveným v systému nouzového hospodáství k tomuto účelu, je plán nezbytných dodávek. Tento plán obsahuje seznam požadovaných nezbytných dodávek, přehled dodavatelů nezbytných

dodávek a seznam nezajištěných nezbytných dodávek a slouží jako podklad pro vymezení požadavku na zabezpečení nezbytné dodávky.

1.4.2 Systém hospodářské mobilizace

Systém hospodářské mobilizace zahrnuje organizační, materiální, personální a jiná opatření, kterými ústřední správní úřad zabezpečuje mobilizační dodávku pro potřeby ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu. V praxi se tedy jedná o zajištění dodávek pro podporu činnosti Armády ČR, Policie ČR, Vězeňské služby ČR a Celní správy ČR po vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu. Tyto nezbytné dodávky jsou v systému hospodářské mobilizace nazývány mobilizační dodávkou. Mobilizační dodávky tedy nemohou a nebudou fungovat za stavu nebezpečí a nouzového stavu. Zajištění mobilizační dodávky je souhrnem opatření přijímaných ústředními správními úřady (objednateli mobilizační dodávky), kterým je svěřeno řízení ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů (Ministerstvo obrany, Ministerstvo Vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo financí).

Systém hospodářské mobilizace umožní organizované využití zdrojů ve vlastnictví právnických a podnikajících fyzických osob pro zajištění potřeb ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů. Objednatelé mobilizační dodávky při jejich zajištění postupují tak, než zpracují v okruhu své působnosti HOPKS. V této koncepci provedou analýzu negativních indicií za krizových stavů a stanoví postupy k zajištění činnosti ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů. Ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory na tomto základě v souladu s vojenskou a bezpečnostní strategií, vyhodnotí potřebu předmětů a služeb, pokud nejsou schopny zajistit z vlastních zdrojů a zpracují požadavky na jejich zajištění v době přípravy na krizové stavy. Požadavky uplatní u svého nadřízeného ústředního správního úřadu.

Zásadní rozdíl fungování systému hospodářské mobilizace a systému nouzového hospodářství spoívá v tom, než ve které pořadí požadavky na mobilizační

dodávku jsou předem plánovány a předem smluvně zabezpečeny v celém et zci dodavatelské sféry. Výběr vhodného dodavatele je vždy záležitostí objednatele.

Vzhledem k tomu, že odbíratel bude za krizových stavů hradit mobilizační dodávky z finančních prostředků státního rozpočtu, je nutné, aby konečný výběr finálního dodavatele proběhl v souladu s platnými právními předpisy pro zadávání veřejných zakázek.

Další specifikou systému hospodářské mobilizace je skutečnost, že dodavatel mobilizační dodávky je oprávněn podmínit její plnění požadavkem na zajištění prokazatelně nezbytných materiálních prostředků, případně na finanční úhradu příprav mobilizační dodávky, včetně úhrady na uchování výrobních schopností a tyto budou po schválení hrazeny z prostředků státního rozpočtu. Pojem uchování výrobních schopností je nutno chápat jako uchování v provozuschopném stavu speciálních technologických zařízení ve vlastnictví dodavatele mobilizační dodávky určených k zahájení nebo rozšíření výroby předem tu mobilizační dodávky a pro jinou výrobu nevyužívaných. Jedná se tedy jen o takové zařízení, které ke své běžné činnosti nevyužívá. Požadavek na přípravu uplatňuje dodavatel mobilizační dodávky u objednatele. Požadavkem lze spočívat v zabezpečení polovkou státních hmotných rezerv, vybudování infrastruktury, uchování výrobních schopností nebo přidělení finančních prostředků. Objednatel mobilizační dodávky pak posoudí oprávněnost předložených požadavků na přípravu. Optimalizované požadavky pak předloží SSHR, která zabezpečí jejich projednání v bezpečnostních strukturách R.

1.4.3 Použití státních hmotných rezerv a infrastruktura HOPKS

Státní hmotné rezervy a zásoby ve vlastnictví státu určené pro zajištění obranyschopnosti státu, odstranění následků krizových situací a ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu, pro zajištění nezbytných a mobilizačních dodávek a pro poskytnutí humanitární pomoci osobám v ohroženém materiálně postihnutým krizovou situací.

SSHR zabezpečuje financování, obnovení, záměnu, prodej, uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochrany a kontrolu státních hmotných rezerv a podle požadavků krizových plánů i jejich realizování (zákon č. 97/1993 Sb.). Vláda může zmocnit SSHR k prodeji nebo likvidaci hmotných rezerv přesahujících minimální limit, je-li neslouží svému účelu. Tyto činnosti zajišťuje SSHR v součinnosti s ostatními ústředními správními úřady v rámci procesu plánování civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti ČR. Přitom odborně příslušné ústřední správní úřady v rámci své gestce posuzují veškeré možnosti zajištění požadavků na vnitřní zdroje a teprve na tomto základě formulují optimalizované potřeby na vytvoření státních hmotných rezerv, které uplatní v rámci plánovacího cyklu u SSHR. Požadavky jsou následně projednány v bezpečnostních strukturách ČR. Takto projednané potřeby realizuje SSHR v rámci svého rozpočtu. Státní hmotné rezervy jsou členěny podle účelu na hmotné rezervy, mobilizační rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc.

Hmotné rezervy

Základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky určené pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstranění následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu. Zpravidla se jedná o suroviny strategického významu například zásoby ropy, obilí a podobně.

Mobilizační rezervy

Základní suroviny, materiály, polotovary, výrobky, stroje a jiné majetkové hodnoty určené po vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu pro zajištění mobilizačních dodávek (pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů) v systému hospodářské mobilizace. Konkrétně se jedná o materiál, technologická a jiná zařízení uplatněná jako nezbytný prostředek k zajištění mobilizačních dodávek.

Pohotovostní zásoby

Základní materiály a výrobky určené k zajištění nezbytných dodávek pro podporu obyvatelstva, inosti havarijních slufeb a hasi ských záchranných sbor po vyhlá-ení krizových stav (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a vále ný stav) v systému nouzového hospodá ství, které nelze zajistit obvyklým zp sobem. Tedy komodity, které nelze v bec, v pot ebném mnofství nebo kvalit v rámci R získat, nap . mostní konstrukce.

Zásoby pro humanitární pomoc

Vybrané základní materiály a výrobky určené po vyhlá-ení krizových stav k bezplatnému poskytnutí fyzické osob váfn materiáln postiflené. Mnofství a slofení t chto zásob vyplývá ze zku-eností získaných p i e-ení konkrétních krizových situací.

Zásoby pro humanitární pomoc sloufí pro první období krizové situace (3 dny) k zaji-t ní nezbytných flivotních pot eb fyzických osob, které vlivem krizové situace z staly bez pot ebných v cných prost edk nutných k p efití a které nebyly evakuovány a z staly v zasafeném míst k ochran osobního a spole ného majetku nebo k zamezení vzniku dal-ích -kod na n m. Jejich vyfládání se p edpokládá v situacích, kdy p íslu-ný správní ú ad není schopen tyto prost edky poskytnout z vlastních zdroj . Zásoby poskytuje stát jako sou ást humanitární pomoci postifleným osobám.

Úlohou SSHR je po ízení, skladování, ochra ování a zaji-t ní p epravy zásob pro humanitární pomoc k vyfladujícímu území samosprávného celku. Zásoby pro humanitární pomoc jsou vytvo eny pro 1500 osob. Nová skladba pro humanitární pomoc obsahuje 4 500 ks konzervovaných dávek, 20 000 ks p íkrývek, 1 500 ks spacích pytl , 13 000 l balené pitné vody a 9 000 ks humanitárních balí k .

Pofladavek na poskytnutí zásob pro humanitární pomoc m fle uplatnit krajský ú ad nebo obecní ú ad obce s roz-í enou p sobností nebo ur ené obce. O vydání t chto zásob rozhoduje p edseda SSHR. Za p evzetí zásob na ur eném

míst a jejich přidělení postíženým osobám odpovídá řádatel, to znamená hejtman kraje, starosta obce s rozšířenou působností nebo úřední obce. Přitom by měl zabránit jejich znefunkčnění. Vydané zásoby se neuhrazují ani nevracejí.

Infrastrukturu k opravě a přijetí HOPKS tvoří stavby, technické zabezpečení staveb, technologické vybavení staveb a pozemní komunikace, dráhy, pístavy, letiště nezbytné pro realizaci HOPKS. Konkrétně jsou to:

- Stavby úřední pro účely HOPKS ve vlastnictví České republiky, k nimž má právo hospodaření správní úřad nebo stavby sloužící pro účely HOPKS, k nimž má Česká republika zřízeno v činném b emeno a které jsou ve vlastnictví právnických nebo podnikajících fyzických osob.
- Technické zabezpečení uvedených staveb vnitřními rozvody inženýrských a komunikačních sítí, požárního a bezpečnostního rozvodu těchto sítí.
- Technologické vybavení uvedených staveb.
- Pozemní komunikace, dráhy, pístavy a letiště sloužící pro dopravní obsluhu uvedených staveb.

Z praktického hlediska se může jednat o výstavbu, rekonstrukci a rozšíření staveb, jejich technického a technologického vybavení. Požadavky na výstavbu infrastruktury vyplývají z krizových plánů. Pokud má být výstavba infrastruktury hrazena z rozpočtu kapitoly SSHR, uplatní požadavek píslušný ústřední správní úřad u SSHR. Způsob předložení požadavku na tvorbu infrastruktury HOPKS je totožný se systémem uplatnění požadavků na tvorbu státních hmotných rezerv. Údržbu objektů infrastruktury zajišťuje ten správní úřad, který má k nim právo hospodaření.

1.4.4 Regulační opatření

Regulační opatření slouží ke snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií nebo usmírnění spotřeby v souladu s krizovými plány v případech, kdy krizová situace nabývá takového rozsahu, že běžné ekonomické nástroje nejsou pí zajištění nezbytných dodávek účinné. Cílem regulačních

opatření je umožnit správním úřadům, aby z moci zákona bylo možné upravit o
snižovat nebo usmírnit tam kde je to potřebné, spotřebu nedostatkových zdroj
v případech, kdy krizová situace ufl nabývá takového rozsahu, že běžné
ekonomické nástroje jsou neúčinné. Při rozhodování o použití konkrétních
regulačních opatření je tedy nutné vzít v úvahu, že v určitých případech zasahují
do fungování normálních ekonomických mechanismů a života obyvatelstva.

Hlavní zásady použití regulačních opatření (dále jen ŠRO):

- RO přijmout a vyvolávat jen v případě, že požadovaného účinku s nimi
spojeného nelze dosáhnout jiným způsobem,
- vyhlášením vlády pouze nezbytný rozsah RO a na nezbytně nutnou dobu.
Ke zrušení RO musí dojít nejpozději při zrušení krizových stavů,
- rozsah pravomoci k vyhlášení RO je odstupován zákonem podle úrovně
krizové situace a úrovně oprávněného vyhlášovatele,
- oprávněným vyhlášovatelem RO je stanoven zákonem,
- Pokud na vyhlášený krizový stav bezprostředně navazuje vyhlášení jiného
krizového stavu, může orgán oprávněný k vyhlášení krizového stavu
rozhodnout o ponechání některých dříve vyhlášených RO v platnosti.

RO vyhláší vláda, hejtman kraje, starosta obce s rozšířenou působností
nebo úřední obce, guvernér České národní banky v rozsahu vymezeném zákonem.
Vláda může svým nařízením přijmout RO za nouzového stavu, stavu ohrožení
státu a válečného stavu. Hejtman kraje, starosta obce s rozšířenou působností nebo
úřední obce mohou přijmout RO pouze za stavu nebezpečí. Guvernér České
národní banky může přijmout RO za stavu ohrožení státu a válečného stavu.
Realizaci vyhlášených RO jsou správní úřady povinny kontrolovat. Přitom platí
zásada, že správní úřad kontroluje plnění RO, která vyhlásil. Dodržování RO
vyhlášených vládou kontroluje v okruhu své působnosti příslušný ústřední správní
úřad. Za nesplnění RO jsou ukládány sankce.

1.5 Systém plánování v cných zdroj pro e-ení krizové situace

1.5.1 Základní charakteristika v cných zdroj k e-ení krizových situací

V cnými zdroji pot ebnými pro e-ení krizové situace se v systému HOPKS rozumí suroviny, výrobky, práce nebo služby, bez nichfi nelze zajistit p ekonání krizového stavu. K e-ení krizové situace budou vyuffivány jednak **organické zdroje**. Tyto jsou ve vybavení slovek podílejících se na zaji- ování vnit ní a vn j-í bezpe nosti státu, ochrany obyvatelstva a slovek zasahujících p i vzniku a likvidaci mimo ádných událostí. Je z ejmé, fe tyto organické zdroje ur ené k zaji-t ní b fné innosti slovek nebudou posta ovat pro e-ení krizové situace. Proto budou k e-ení krizové situace vyuffivány dal-í prost edky ó **civilní zdroje**, které jsou zaji- ované formou nezbytných dodávek podle zákona . 241/2000 Sb.

V zásad lze civilní zdroje rozd lit na t i skupiny:

- vyuffití zdroj od právnických a podnikajících fyzických osob,
- p edem p ipravená výroba v systému hospodá ské mobilizace,
- vytvo ení státních hmotných rezerv.

Dále existují **dopl kové zdroje**. Tyto jsou tvo eny materiální pomocí poskytovanou humanitárními organizacemi p sobícími na území eské republiky nebo materiální pomoc poskytovaná eské republice v p ípad krizové situace jinými státy. Tyto dopl kové zdroje v-ak nelze p edem plánovat.

1.5.2 Systém plánování zdroj (nezbytných dodávek) za krizové situace

Plánování civilních zdroj k zaji-t ní bezpe nosti eské republiky probíhá v dlouholetých cyklech. V prvním (lichém) roce tohoto cyklu formulují správní ú ady nezbytné dodávky a podle § 1 vyhlá-ky . 498/2000 Sb. je zaji- ují u právnických a podnikajících fyzických osob v okruhu své p sobnosti, resp.

Na území svého územního obvodu. K zajištění nezbytné dodávky, kterou nelze zajistit z existujících zdrojů na území správního obvodu kraje, předkládají krajské úřady požadavek odbornému příslušným ústředním správním úřadům. Na zajištění nezbytných dodávek, které nelze v potřebném rozsahu zajistit ani na území státu, zpracují ústřední správní úřady požadavek na vytvoření odpovídajícího zdroje v rámci státních hmotných rezerv a předloží je SSHR. SSHR zpracuje návrh Plánu vytvoření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti České republiky. V druhém (sudém) roce je návrh projednán v bezpečnostních strukturách České republiky. Na základě doporučení tohoto orgánu je zpracována konečná verze plánu, která je po schválení předsedou SSHR realizována v následujících letech.

Postup plánování nezbytných dodávek

Plán nezbytných dodávek zpracováváno správními úřady (ústředními správními úřady a krajskými úřady) tvoří samostatnou část jejich krizového plánu. Zpracovatelé plánu nezbytných dodávek vyvolávají pro jeho zpracování výsledky analýzy možných variant ohrožení provedené v krizových plánech, na jejichž základě zpracují seznam požadovaných nezbytných dodávek. Následně hledají v rámci své působnosti vhodné (dostupné) dodavatele. Přitom krajské úřady osloví prostřednictvím hasičského záchranného sboru kraje potenciální dodavatele a vyřídají od nich potřebné údaje. Údaje zpracují do svých plánů nezbytných dodávek. Pokud krajský úřad vhodného dodavatele nezbytné dodávky, uplatní požadavek na její zajištění u odborného příslušného správního úřadu. Na základě provedené analýzy odborným příslušným ústředním správním úřadem zpracuje seznam požadovaných nezbytných dodávek, do kterého zapracuje požadavky krajských úřadů a jiných správních úřadů. Ve spolupráci s ostatními ústředními správními úřady a krajskými úřady poskytne možnost zabezpečení uplatněných požadavků v rámci celého státu. V případě, že tímto postupem nelze nezbytnou dodávku zajistit, posoudí její nepostradatelnost a na základě výsledku zpracuje návrh na vytvoření pohotovostních zásob.

Obsah plánu nezbytných dodávek stanovuje § 2 vyhlásky 498/2000 Sb. Konkrétní podrobný postup zpracování plánu nezbytných dodávek je uveden v Metodice činnosti při plánování a zajištění nezbytných dodávek v systému HOPKS, vydané SSHR v roce 2003 pro krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností a určených obcí a pro ústřední správní úřady a jiné správní úřady.

Plán hospodářské mobilizace (jako součást krizového plánu)

je dokument zpracovaný ústředním správním úřadem (objednatel mobilizační dodávky), do jehož působnosti patří úkony ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, v systému hospodářské mobilizace. Obsahuje pohled mobilizačních dodávek nezbytných pro zajištění činnosti ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu a jejich dodavatele. Plán hospodářské mobilizace vzniká tak, že ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory vyhodnotí potřebu výrobků, prací a služeb, je-li nejsou schopny zajistit z vlastních zdrojů a zpracují požadavky na jejich zajištění, které uplatní u svého nadřízeného ústředního správního úřadu. Tento (objednatel) předložené požadavky posoudí co do druhu a rozsahu a zpracuje je do plánu hospodářské mobilizace. Pro oprávněné požadavky objednatel na základě vlastních kritérií vybere vhodného dodavatele, přičemž respektuje platné předpisy pro zadávání veřejných zakázek. Vybranému dodavateli předloží návrh smlouvy o uzavření budoucí smlouvy na zajištění mobilizační dodávky. Po vyřízení požadavků finálního dodavatele podmíní splnění mobilizační dodávky objednatel s ním uzavře smlouvu o mobilizační dodávce. Dodavatel mobilizační dodávky je povinen do 60 dnů od podpisu smlouvy o mobilizační dodávce zpracovat plán opatření hospodářské mobilizace.

Informační podpora rozhodovacích procesů a zajištění v kritických zdrojích

Orgány krizového řízení v rámci přípravy na krizovou situaci a při jejím řešení budou pracovat se značným množstvím a rozsahem informací. Navíc v případě vzniku krizové situace se od nich očekává efektivní a rychlé rozhodování. Proto tyto informace musí orgány krizového řízení shromažďovat, spravovat, aktualizovat, třídit, seskupovat a analyzovat podle aktuální potřeby vzniklá v souvislosti s vývojem aktuální situace. Informační podporu rozhodovacího procesu v takovém rozsahu lze pokrýt pouze s využitím výpočetní techniky a k tomu vytvořeným nástrojem. Nástroj je určen výhradně pro potřeby příslušných orgánů krizového řízení.

Informační systém pro plánování civilních zdrojů ARGIS (dále jen šIS ARGIS) je vytvářen, rozvíjen a provozován v rámci SSHR k zabezpečení informační podpory plánovacích a rozhodovacích procesů orgánů krizového řízení od úrovně určených obcí, přes orgány krajů až po ústřední správní úřady včetně SSHR v oblasti zajištění v kritických zdrojích pro řešení krizových situací v souladu se zákonem č. 241/2000 Sb.

IS ARGIS informačně podporuje:

- systém nouzového hospodářství s důrazem na zpracování Plánu nezbytných dodávek,
- systém hospodářské mobilizace s důrazem na tvorbu a zpracování související plánovací dokumentace,
- zpřístupnění vybraných informací o státních hmotných rezervách určených orgánům krizového řízení
- vedení evidence objektů z hlediska jejich užitných vlastností a atributů jejich vlastníků a provozovatelů,
- proces vytváření, udržování a uvolňování nouzových strategických zásob ropy a ropných produktů na území České republiky.

Do systému vstupují rovněž vybrané právnické a podnikající fyzické osoby, které v souladu se zákonem č. 240/2000 Sb. cestou hasičských

záchranných sborů kraj poskytuje požadované údaje včetně informací o svých schopnostech dodatečně nezbytné dodávky. IS ARGIS je realizován jako centrální systém s modulární strukturou, kde nad společnou servisní částí (správa úsečnická a registrace, nástroje pro práci s mapovými podklady, komunikační subsystém se správou úct a práv) jsou vytvářeny moduly jednotlivých aplikací. Jedním z těchto modulů je modul nouzového hospodáství. Systém umožňuje řízení sborů dat a následně práci s nimi podle územní nebo resortní působnosti. S využitím stejné technologie zpracování je realizován i systém formulářového sboru dat od právnických a podnikajících fyzických osob. Výsledkem je jednak naplnění požadavku jednotného principu pořizování dat a souasná vyloučení jejich duplicity.

Oprávnění uživatelé mohou využívat systém pomocí dálkového přístupu prostřednictvím bezpečné komunikace v prostředí Internetu s rozdílnými přístupovými právy a zabezpečením. Práva uživatelů jsou odvozena od působnosti správního úřadu a přidělené role konkrétního uživatele.

Dosavadní praxe však ukazuje, že pouze malé procento oprávněných uživatelů využívá uvedeného dálkového přístupu. Většina údajů a informací o schopnostech dodatečně nezbytné dodávky je proto předávána v listinné podobě.

SSHR byl vytvořen jednoduchý aplikační SW-nástroj KRIZDATA, umožňující pracovníkům krizového řízení všech stupňů v lokálním režimu prohlížení základních údajů o nezbytných dodávkách a jejich dodavatelích, pořizovaných v IS ARGIS. Tento nástroj je funkční i v případě výpadku internetové sítě. Nová (aktualizační) sada dat je vždy připravována na SSHR programovým vývojem z IS ARGIS ke konci běžného měsíce. Data jsou zpracována na území celé republiky. Podrobné informace o IS ARGIS jsou zveřejněny a pravidelně aktualizovány na informačním webu systému na adrese www.argis.cz.

1.5.3 Systém vyřadování zdroj (nezbytných dodávek) za krizové situace

Systém vyřadování v cnych zdroj je stanoven šMethodikou pro vyřadování v cnych zdroj za krizové situace (dále jen šMethodika), která byla schválena usnesením vlády R ze dne 7. dubna 2003 . 345. Tato metodika stanovuje jednotné formální náležitosti pro uplat ování požadavk na nezbytné dodávky (zdroje) bez nichfl nelze p ekonat krizový stav.

Základní výchozí podmínkou pro zaji- ní nezbytné dodávky za krizové situace je jejich plánování spojené s trvalým udrřováním p ehledu o nezbytné dodávce a jejich dodavatelích jifl v období p ípravy na krizovou situaci. Plánovacím dokumentem k tomuto ú elu je plán nezbytných dodávek, který je nedílnou sou ástí krizového plánu. P ítom je nutno vycházet ze zásady, fle za e-ení krizových situací v eské republice odpovídají orgány krizového ízení. Ke zvládnutí krizové situace zpracovávají zákonem ur ené orgány krizového ízení krizový plán. Jeho nedílnou ástí jsou opera ní plány, které zahrnují postupy inností p í e-ení krizové situace, vyplývající z p sobnosti p íslu-ného orgánu krizového ízení. Tyto innosti jsou zpravidla podmín ny pot ebou nezbytných dodávek.

Zaji- ování nezbytných dodávek za krizové situace organizují orgány krizového ízení podle t chto zásad:

- prioritn jsou s vyuřitím údaj v plánu nezbytných dodávek zaji- ovány nezbytné dodávky dostupné ve správním obvodu p íslu-ného orgánu krizového ízení. P ítom se vyuřívá institutu vyřádání v cnych prost edk podle zákona . 240/2000 Sb. nebo p íslu-ných smluvních ujednání,
- p í respektování zákonem stanovených podmínek lze k zabezpe ení nezbytné dodávky vyuřít p edem p ípravených a udrřovaných pohotovostních zásob, resp. zásob pro humanitární pomoc,
- v p ípadech, kdy plánované zaji- ní nezbytných dodávek nebude mofné, jsou požadavky na zaji- ní postoupeny orgánu krizového ízení vy- ího stupn .

Orgány územních samosprávních celků při uplatnění požadavků postupují následovně :

- **obce** své požadavky na zajištění nezbytných dodávek uplatní u krizových útvarů určených obcí (v případě zprodlení je starosta obce v souladu s ustanovením § 29 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb. oprávněn vyfádat nezbytné vcné prost edky p ímo od právníckých a podnikajících fyzických osob, které sídlí ve správním obvodu obce),
- **krizové útvary určených obcí** uplatní požadavky na zajištění nezbytných dodávek, které nelze zajistit v jejich správních obvodech, výhradně u krizového útvaru kraje. Požadavek určené obce je sumarizací požadavků obcí jejího správního obvodu a vlastních požadavků ,
- **krizové útvary kraj** uplatní požadavky na zajištění nezbytných dodávek, které nemohou zabezpečit v rámci správního obvodu kraje, u Úst edního krizového útvaru.

Požadavky na zizování provizorních p emostí jsou zajiřovány centrálně Ministerstvem dopravy. Z t chto d vod krizové útvary uplatní tyto požadavky p ímo u krizového útvaru Ministerstva dopravy.

Krizové útvary jiných správních útvarů , s výjimkou úst edních správních útvarů , zajiřují své požadavky na nezbytné dodávky takto:

- v p ípadech, kdy nezbytná dodávka je určena k zajiřování úkolu daného krizovým plánem kraje, uplatní požadavky na tyto dodávky u p ísluřného krizového útvaru kraje,
- v ostatních p ípadech uplatní požadavky u své nad řízené instituce.

Krizové útvary úst edních správních útvarů zajiřují požadavky na nezbytné dodávky v souinnosti s Úst edním krizovým útvarem. Pro eění požadavků na nezbytné dodávky vytvá ří Úst ední krizový útvár odbornou pracovní skupinu pro zajiřování vcných zdrojů .

Oznaení pořadavku má tři ásti. Oznaení orgánu, který pořadavek uplatnil, datum uplatnění pořadavku a pořadové íslo pořadavku. Každá ást se oddílje lomítkem.

Použití SW nástroje pro sbír pořadavků na vcné zdroje ó EPOZ.

Za účelem automatického sbírání informací o pořadavcích na vcné zdroje za krizových situací, usnadnění procesu a činností stanovených Metodikou pro vyřadování vcných zdrojů za krizové situace byl v roce 2003 vytvořen SW nástroj EPOZ. Tento nástroj je v současnosti pouze v pohotovostním režimu, jelikož nebyla uzavřena provozní smlouva mezi již zrušeným MI ČR a provozovatelem. SW nástroj bude nahrazen informačním systémem ZDROJE, který bude řešit problematiku zajištění vcných zdrojů v celém procesu krizového řízení. Jeho obsahem budou výchozí pohledy o zdrojích, sbír pořadavků, oznaení pořadavků, vertikální i horizontální součinnost, oznaení dodání a převzetí, bilance píerpání zdrojů, pohledy o aktuálním stavu zdrojů, oznaení a archivaci.

1.6 Bezpečnostní strategie České republiky

Bezpečnostní strategie České republiky (dále jen šRō) je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR. Na tento dokument navazují dílí strategie a koncepce ó ke klíčovým patřímáklad Vojenská strategie ČR i Koncepce zahraniční politiky ČR v příslušných ástech. Bezpečnostní strategie ČR (dále jen šBezpečnostní strategieō) je vládní dokument zpracovaný ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Parlamentem ČR na principu nadstranickosti. Na tvorbu dokumentu se rovněil podílela bezpečnostní komunita ČR zahrnující zástupce státní i nestátní sféry. Základní rámecek pro formulaci a realizaci Bezpečnostní strategie ČR je dán Ústavou ČR, ústavním zákonem . 110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR v platném znění a dalšími navazujícími zákony. Jeho nedílnou součástí jsou také spojenecké a další mezinárodní závazky

vycházející z členství ČR v Organizaci Severoatlantické smlouvy, Evropské unii, Organizaci spojených národů a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Bezpečnostní politika ČR vychází z principu nedělitelnosti bezpečnosti. Bezpečnost ČR nelze oddělovat od bezpečnosti v euroatlantické oblasti, resp. Od globální bezpečnostní situace. Trvalým zájmem ČR je proto udržení efektivní role OSN a posilování jednoty v euroatlantickém bezpečnostním prostoru. ČR neměla být lhostejná k osudu ostatních národů, zemí a regionů, a proto je připravena se podle svých možností společně s mezinárodním společenstvím podílet na řešení bezpečnostních problémů a zmírňování jejich následků.

2 Cíle práce a hypotézy

2.1 Cíle práce

Cílem mé bakalářské práce na téma „Vybrané úkoly orgánů státní správy v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy ve prospěch obyvatelstva“ je poskytnout základní pohled o legislativních nástrojích orgánů státní správy a jejich účinnosti, se zaměřením na pomoc obyvatelstvu postíženého mimořádnou událostí. Součástí pak vyhodnotit účinnost těchto opatření se zapracováním názoru občanů a posouzení úrovně informovanosti obyvatel v e-oblasti.

2.2 Hypotézy

Systém hospodářských opatření pro krizové stavy je e-oblast na dobré úrovni, s potřebou zdokonalení přechodu pomoci na postíženého občana. Toto zdokonalení je potřebné i na úrovni občanů, v oblasti informovanosti a aplikace pomoci.

Mezi obyvateli p evládá nep esná p edstava o rozd lení úkol orgán státní správy, samosprávy a ostatních orgán v oblasti hospodá ských opat ení pro krizové stavy.

3 Metodika

P i zpracování bakalá ské práce na téma šVybrané úkoly orgán státní správy v oblasti hospodá ských opat ení pro krizové stavy ve prosp ch obyvatelstvaø autor pouffil metody analýzy pro zji-t ní informovanosti obyvatelstva v oblasti hospodá ských opat ení pro krizové stavy a ú innosti t chto opat ení p i jejich finální aplikaci. Otázky 1. afl 4. byly zam eny na charakteristiku respondenta. Dal-í otázky p isp ly ke zji-t ní úrovn informovanosti zkoumaného souboru v dané oblasti a vyhodnocení pomoci ob an m ze strany státních a samosprávních orgán .

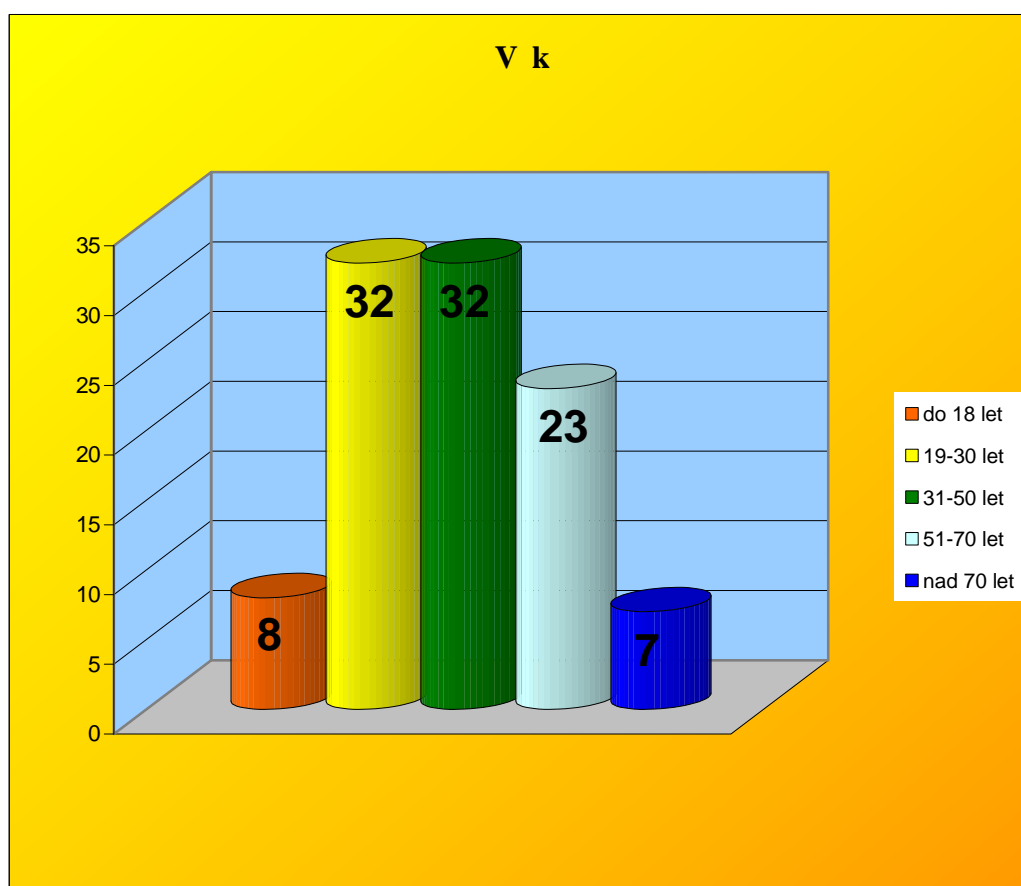
Charakteristika zkoumaného souboru

Výzkum probíhal v období od 15. 3. 2010 do 30. 3. 2010 ve správním obvodu ORP eské Bud jovice, kdy výzkumný soubor tvo ilo 110 náhodn vybraných respondent , p eváfn z obcí do 2000 obyvatel. V-ech 102 vrácených dotazník bylo následn pouffito pro výzkum.

4 Výsledky

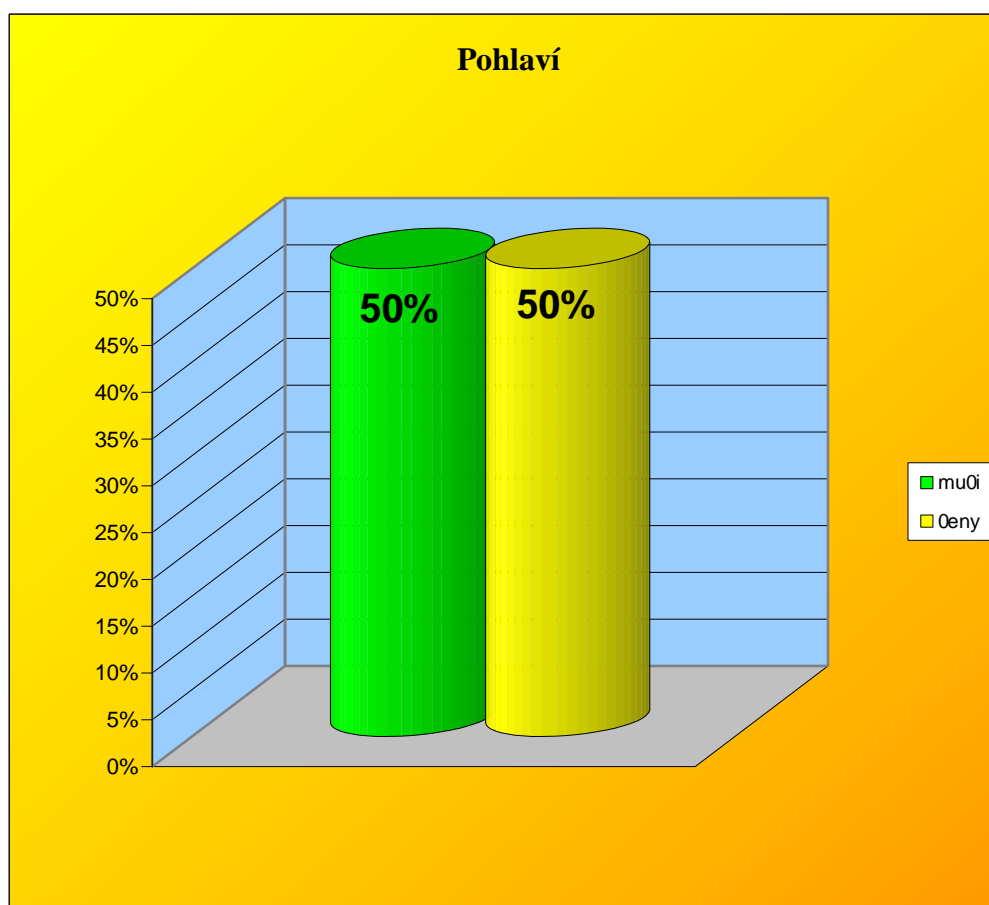
4.1 Vyhodnocení dotazníku

Graf . 1 ó v k dotazovaných

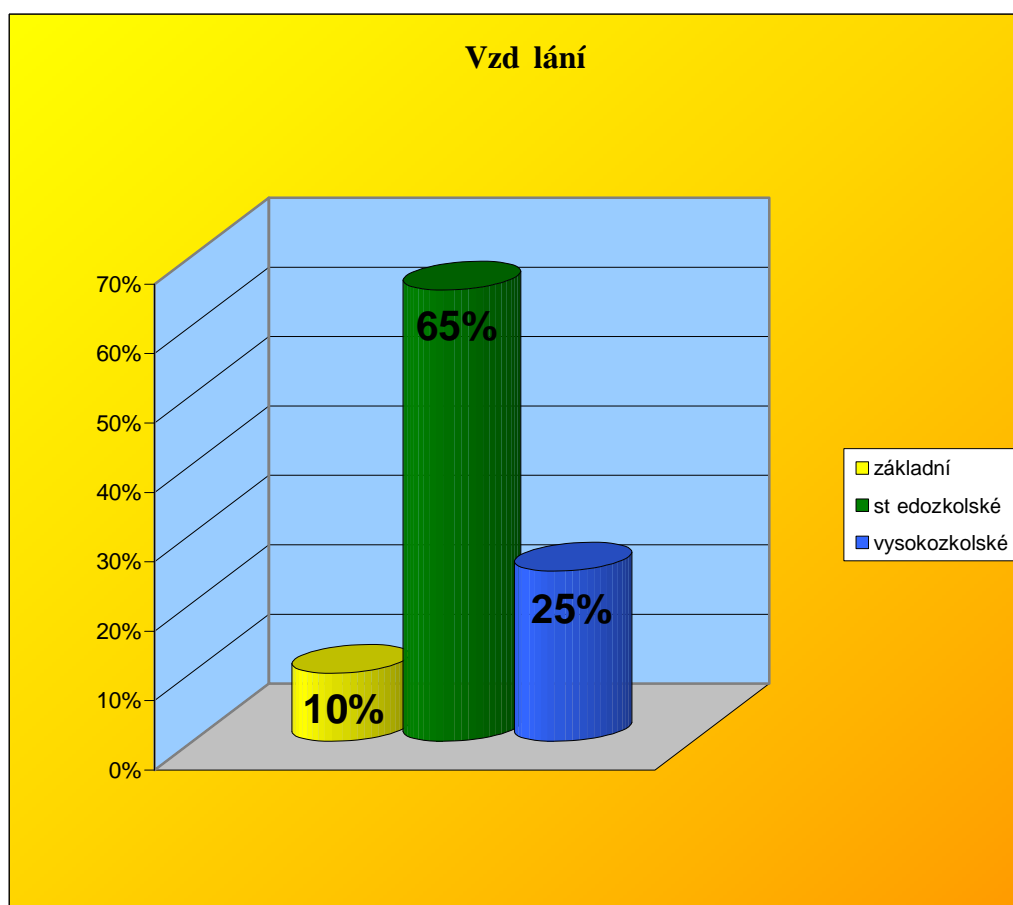
Otázka . 1 zji-ovala v k respondent . Bylo zji-t no, že dotazník vyplnilo 8 respondent ve v ku do 18 let, 32 respondent ve v ku od 19 do 30 let, 32 od 31 do 50 let, 23 od 51 do 70 let a 7 respondent bylo ve v ku nad 70 let. Z uvedeného vyplývá, že 85% respondent bylo v produktivním v ku v rozsahu od 19 do 70 let.

Graf . 2 ó pohlaví dotazovaných

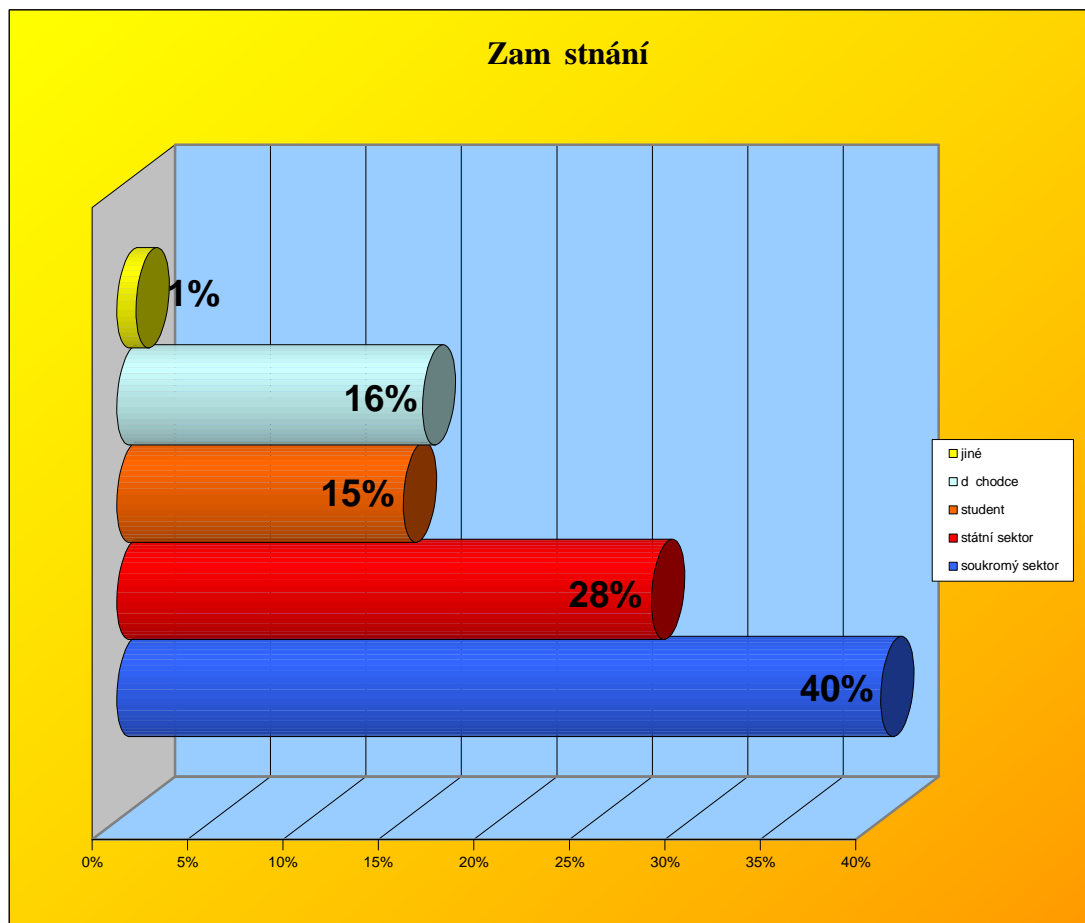
Na dotazník odpov d lo 51 žen a 51 muž .

Graf . 3 ó dosafené vzd lání dotazovaných

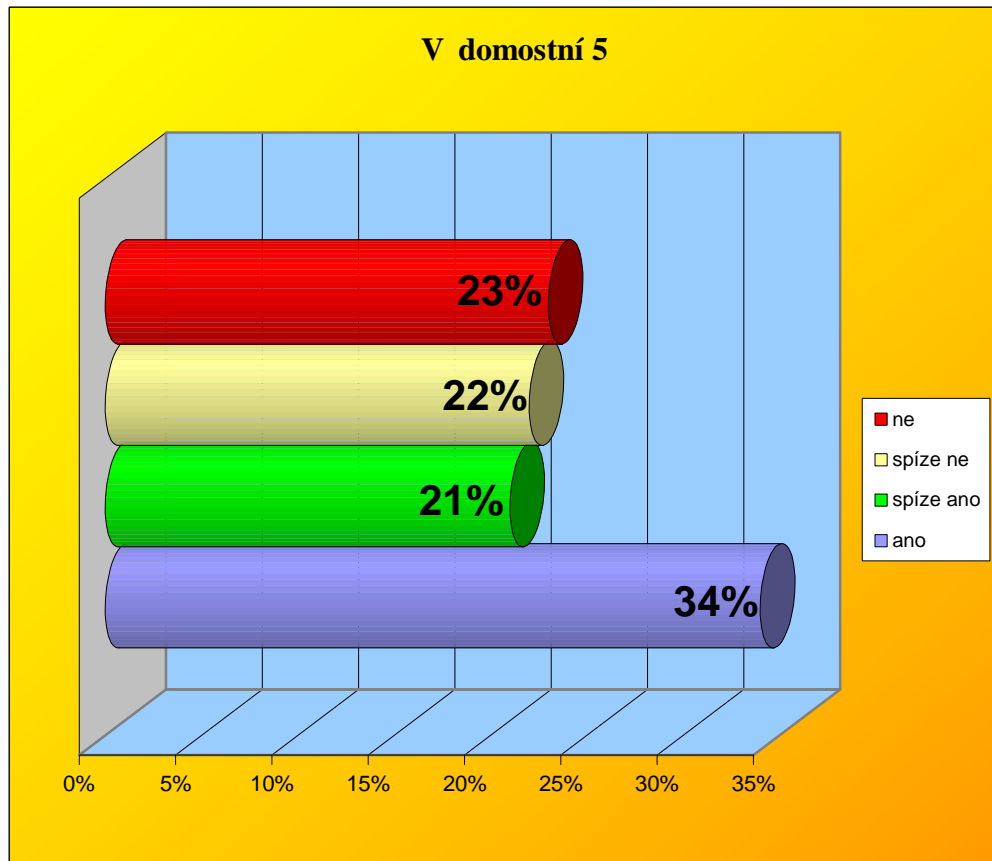
V otázce zam ené na vzd lání respondenta uvedlo 10% dotázaných vzd lání základní, 65% st edo-kolské a z vzd lání vysoko-kolské uvedlo 25% respondent .

Graf . 4 ó zam stnání dotazovaných

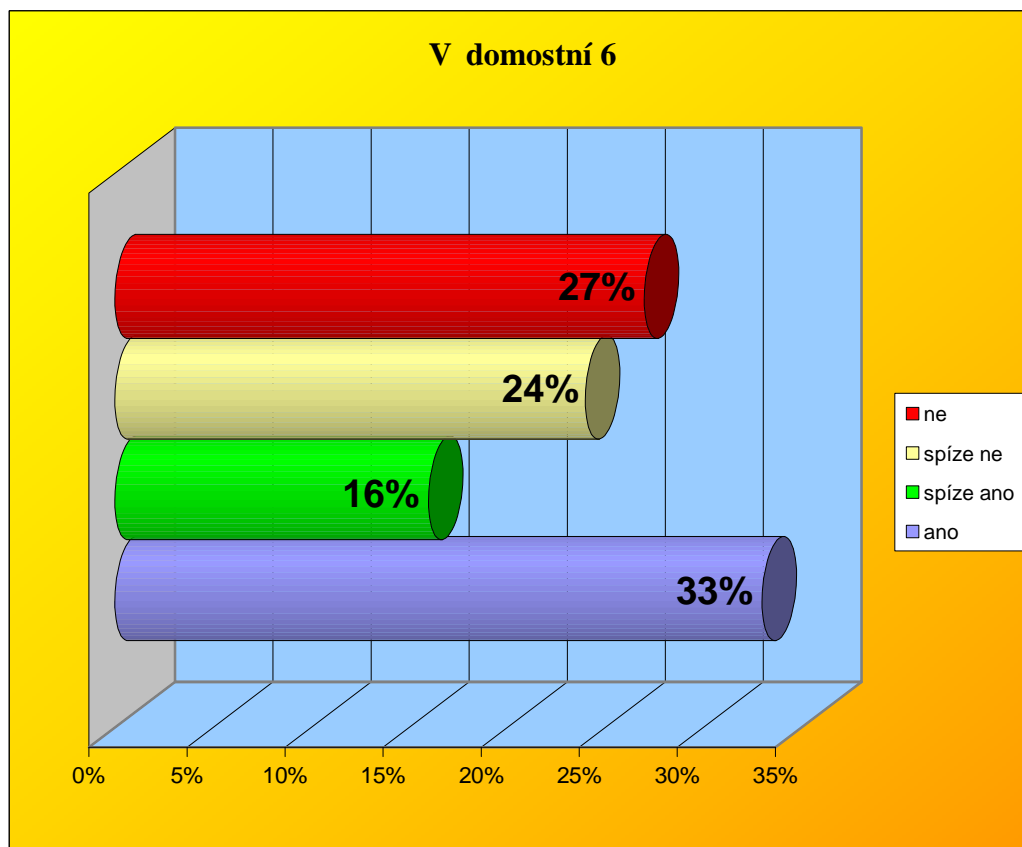
V otázce na zam stnání respondenta odpov d lo 40% dotazovaných, fle pracuje v soukromém sektoru, 28% v státním sektoru. Dotazník dále odevzdalo 15 % student , 16% d chodce a 1% respondent uvedlo jiné zam stnání, nefl bylo v dotazníku nabídnuto.

Graf . 5 ó znalost pojmu šHospodá ská opat ení pro krizové stavyõ

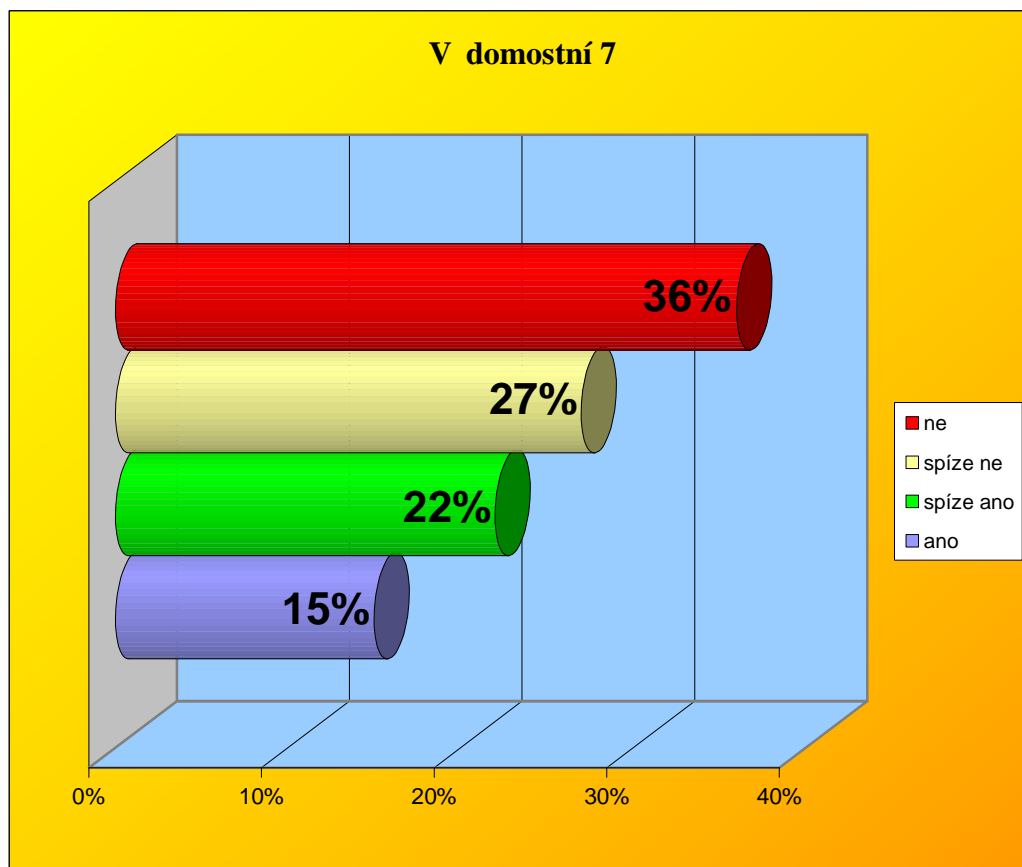
V otázce zam ené na znalost pojmu šHospodá ská opat ení pro krizové stavyõ odpov d lo 34% respondent , fe význam uvedeného pojmu zná, 21% respondent opov d lo, fe pojem spí-e zná, 22% respondent pojem spí-e nezná a 23% z dotazovaných pojem neznalo v bec.

Graf . 6 ó znalost pojmu šStátní hmotné rezervyõ

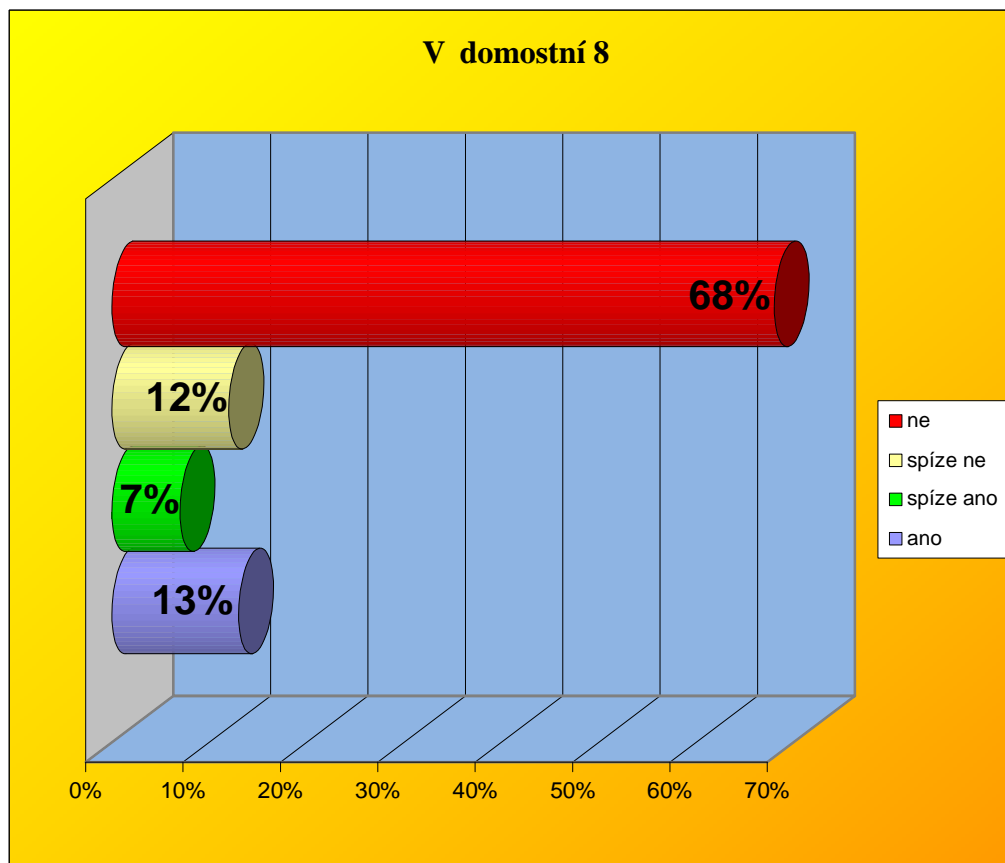
Na otázku, zda dotazovaný zná význam pojmu šStátní hmotné rezervyõ, odpov d lo 33% respondent ano, 16% respondent spí-e ano, 24% respondent spí-e ne a 27% respondent pojem šStátní hmotné rezervyõ neznalo.

Graf . 7 ó znalost poslání orgánu šSpráva státních hmotných rezervõ

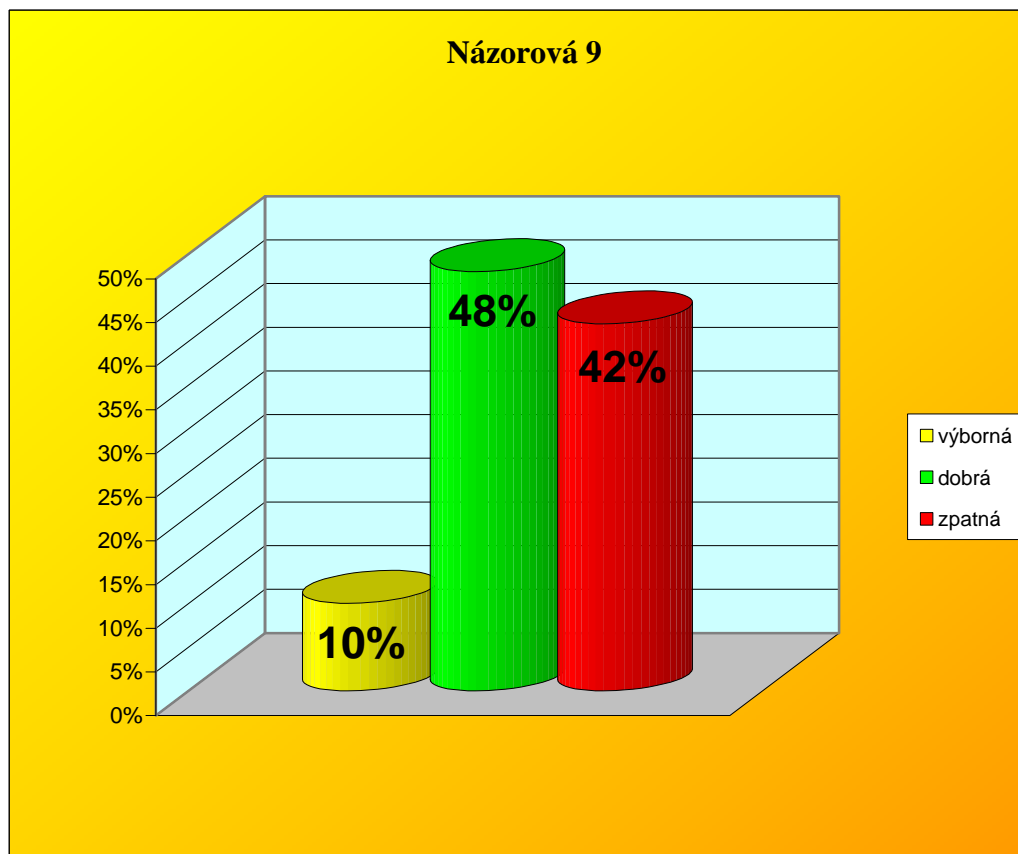
Na položenou otázku, zda dotazovaný zná funkci orgánu šSpráva státních hmotných rezervõ odpov d lo 15% dotazovaných ano, 22% spí-e ano, 27% spí-e ne a 36% dotazovaných funkci uvedeného orgánu neznala.

Graf . 8 ó znalost pojmu šInforma ní systém ARGISõ a k emu sloufí

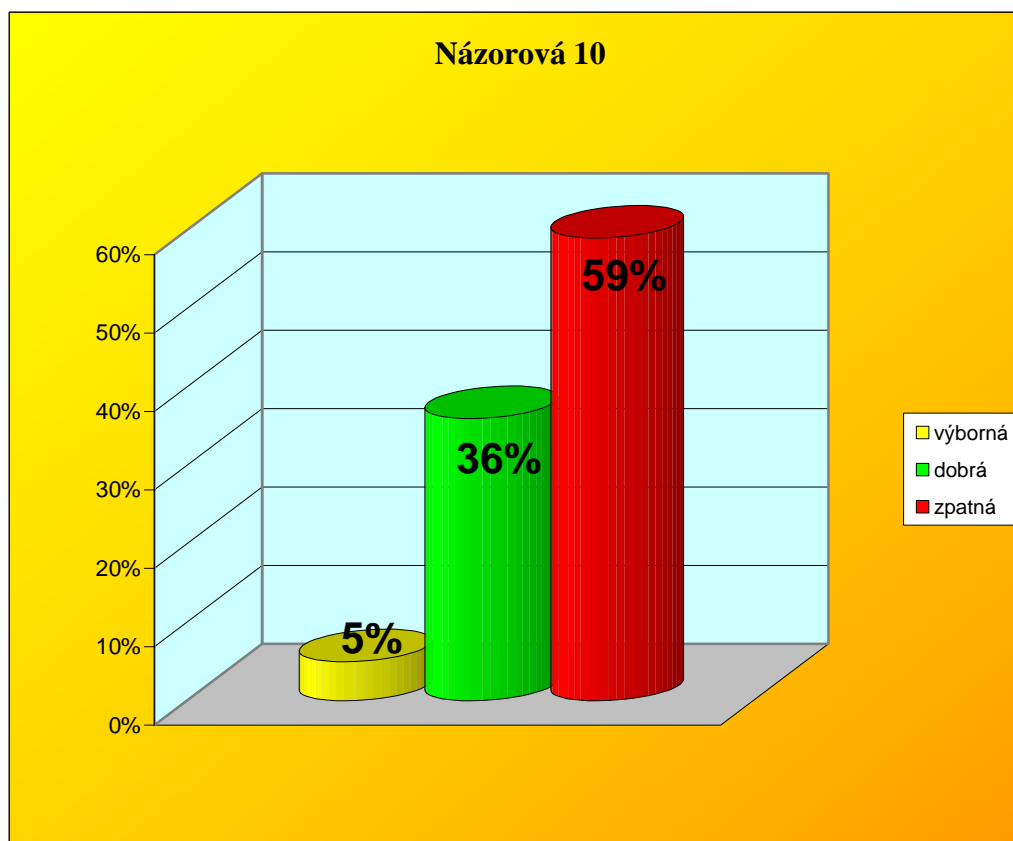
Na otázku, zda dotazovaný zná pojem šInforma ní systém ARGISõ a k emu uvedený systém sloufí, uvedlo 13% respondent fíe ano, 7% fíe spí-e ano, 12% fíe spí-e ne a 68% uvedlo odpov , fíe uvedený systém nezná.

Graf . 9 ó informovanost p ed krizovou situaci ze strany krajského ú adu

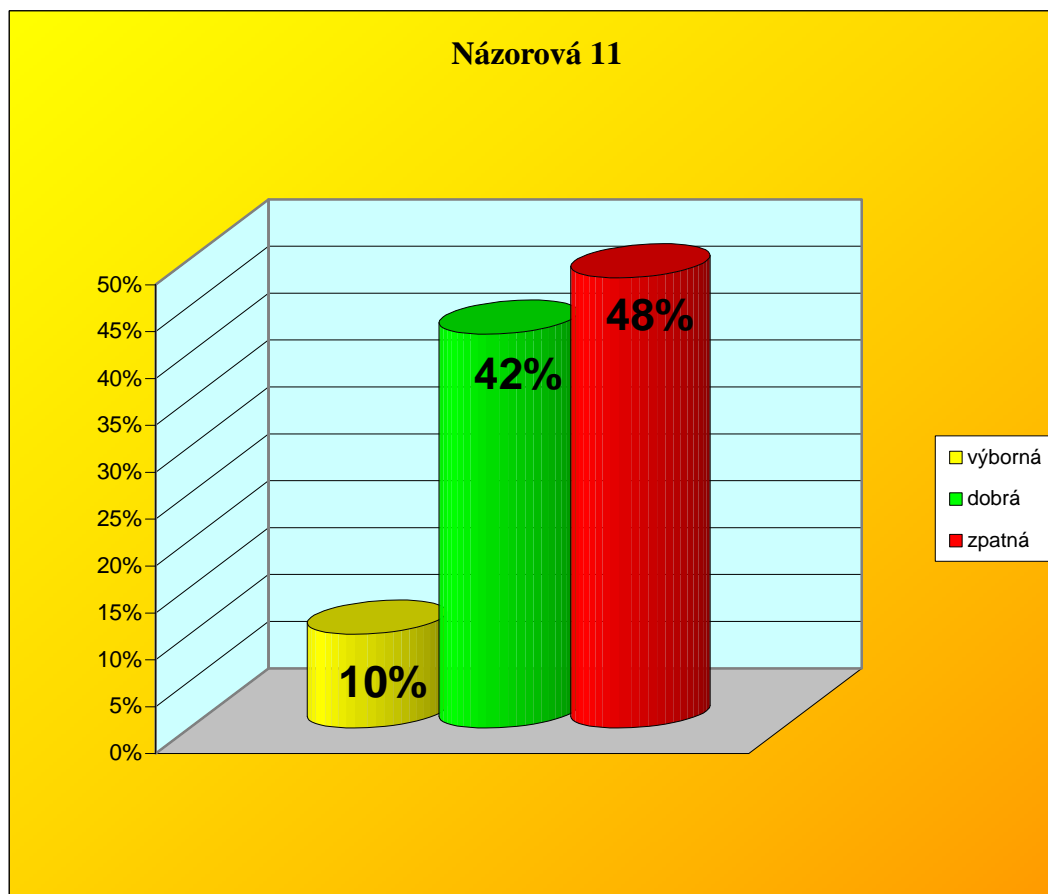
P ed otázkou . 9 byli respondenti prost ednictvím dotazníku seznámeni s pojmem šKrizová situaceō a soub řn vyzváni k posuzování následujících otázek nejen z hlediska osobních zku-eností, ale i na základ obdrfených informací. Otázka . 9 byla zam ena na zji-t ní názoru respondent na úrove informovanosti p ed krizovou situaci ze strany krajského ú adu. Na tuto otázku odpov d lo 10% respondent , fle úrove informovanosti ze strany krajského ú adu p ed krizovou situaci byla výborná, 48% fle dobrá a 42% fle -patná.

Graf . 10 ó informovanost p ed krizovou situaci ze strany obce s roz-í enou p sobností

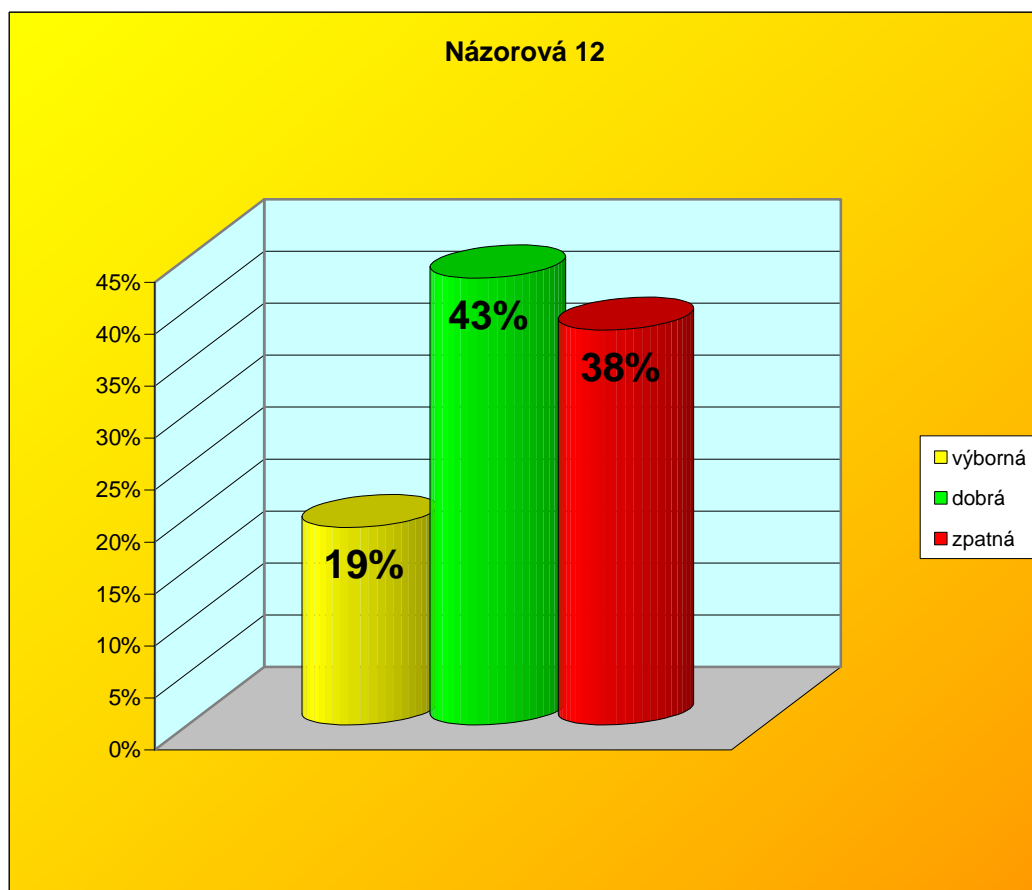
Na otázku, jaká byla úroveň informovanosti před krizovou situací ze strany obce s rozdílenou působností, odpovědělo 5% respondentů, kteří považovali informovanost ze strany obce s rozdílenou působností za výbornou, 36% za dobrou a 59% za špatnou.

Graf . 11 ó informovanost p ed krizovou situaci ze strany obce

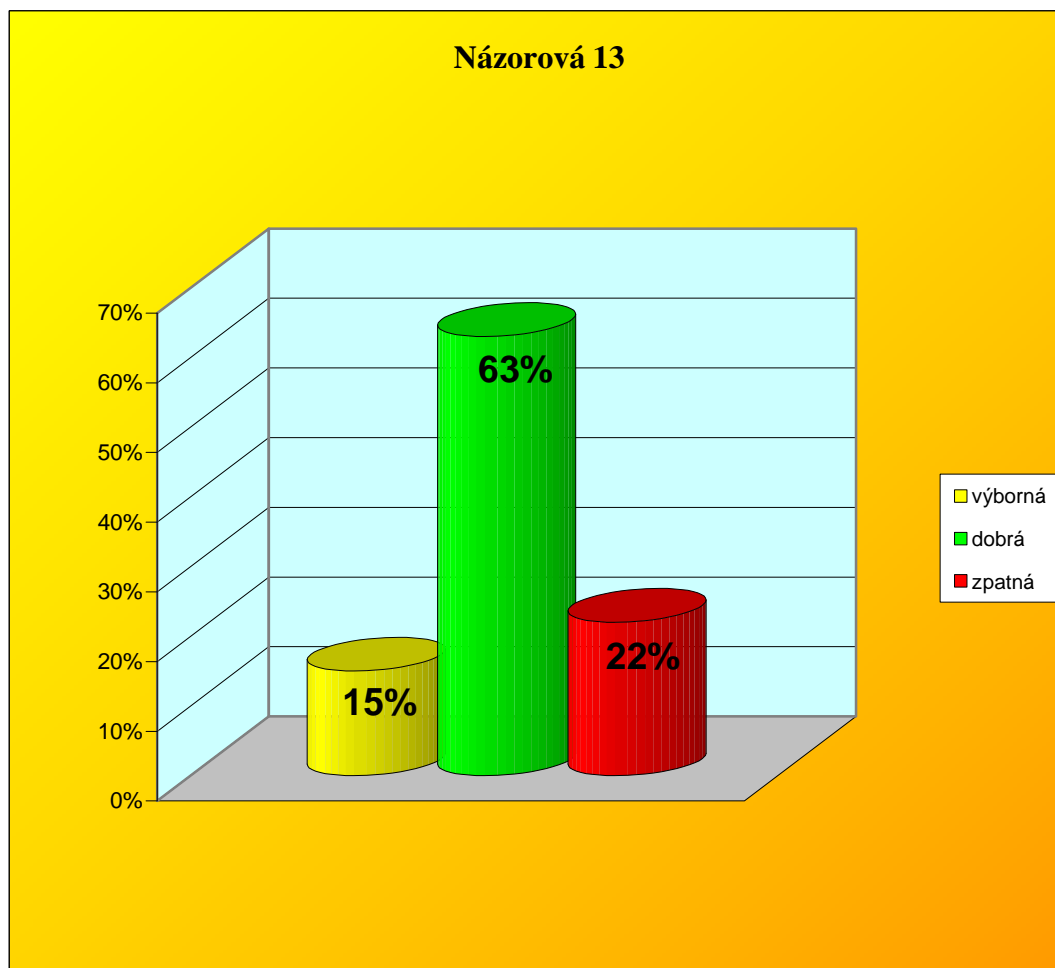
Informovanost p ed krizovou situaci ze strany obce považovalo 10% respondentů za výbornou, 42 % za dobrou a 48% za špatnou.

Graf . 12 ó informovanost p ed krizovou situaci ze strany hasi ského záchraného sboru kraje

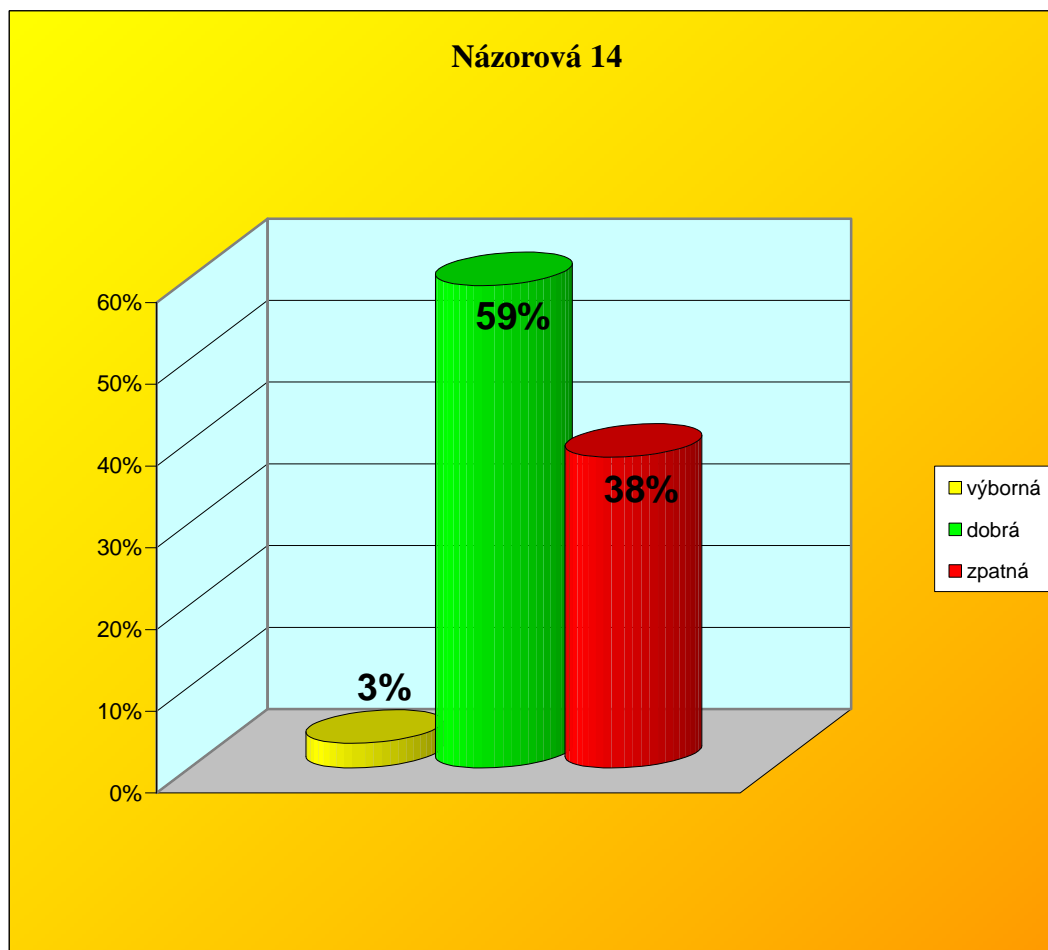
V p ípad dotazu na informovanost p ed krizovou situaci ze strany hasi ského záchraného sboru kraje odpov d lo 19% dotazovaných fle výborná, 43% fle dobrá a 38% považovalo informovanost ze strany hasi ského záchraného sboru kraje za –patnou.

Graf . 13 ó reakce obce p i krizové situaci

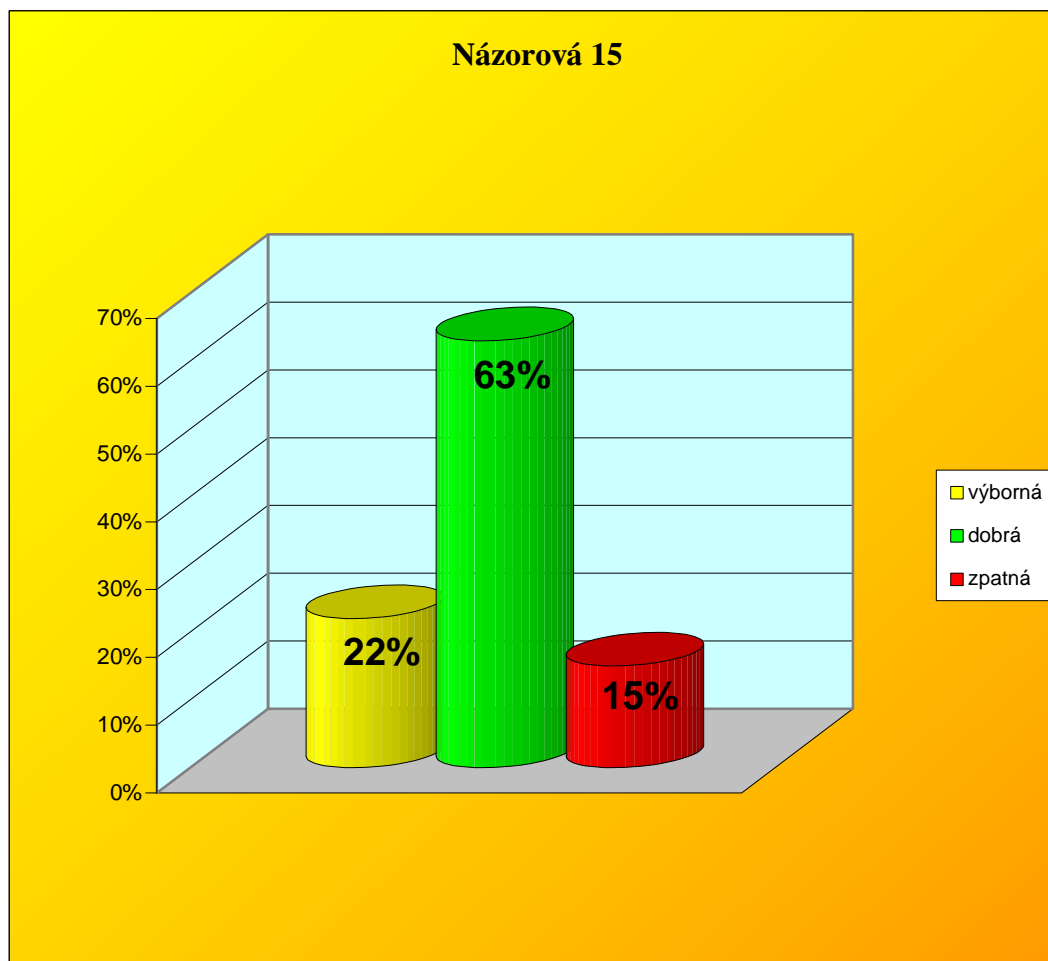
V otázce . 13 na reakci orgánu obce p ed krizovou situací odpovídalo 15% dotazovaných, fle výborná, 63% fle dobrá a 22% považovala reakci za -patnou.

Graf . 14 ó reakce obce s roz-í enou p sobností p i krizové situaci

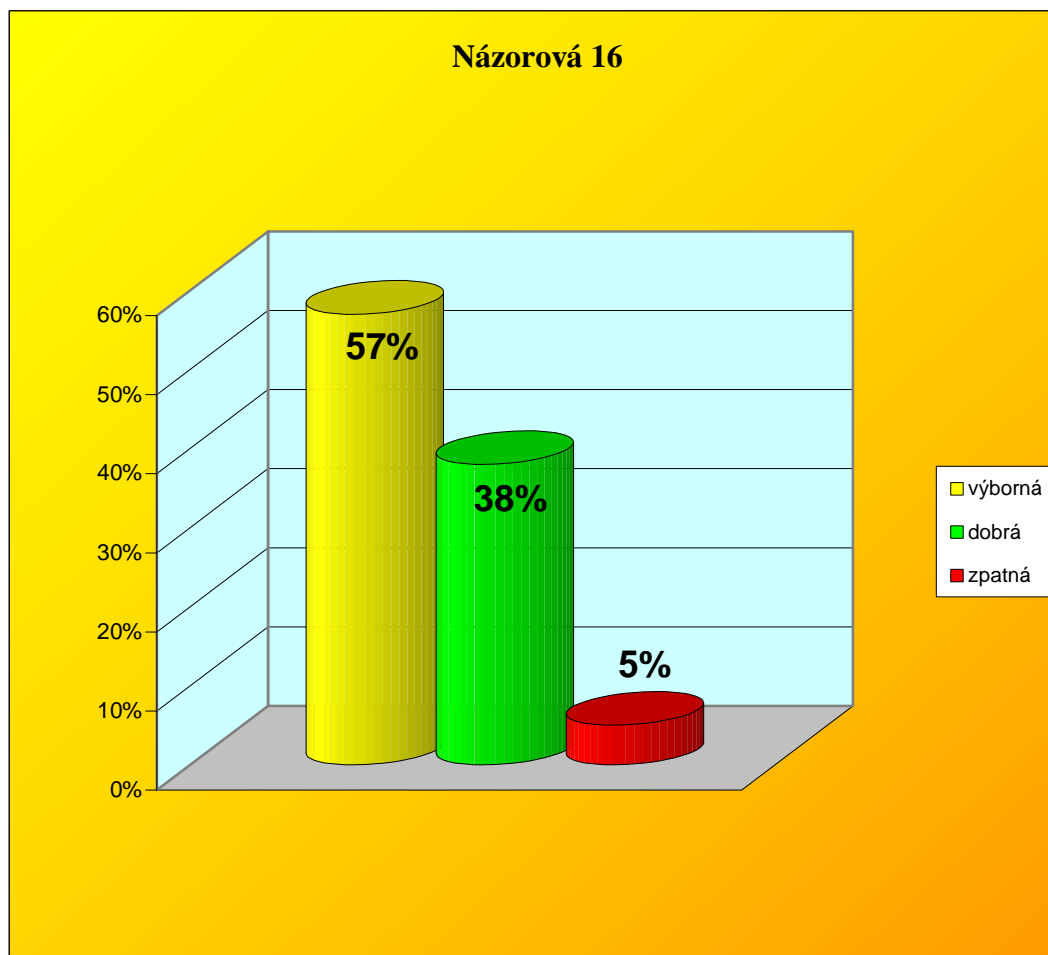
V dotazu na reakci obce s roz-í enou p sobností na vzniklou krizovou situaci odpovídali 3% respondent , že považovali reakci za výbornou, 59 respondent ji považovalo za dobrou a 38% za špatnou.

Graf . 15 ó reakce orgánu kraje p i krizové situaci

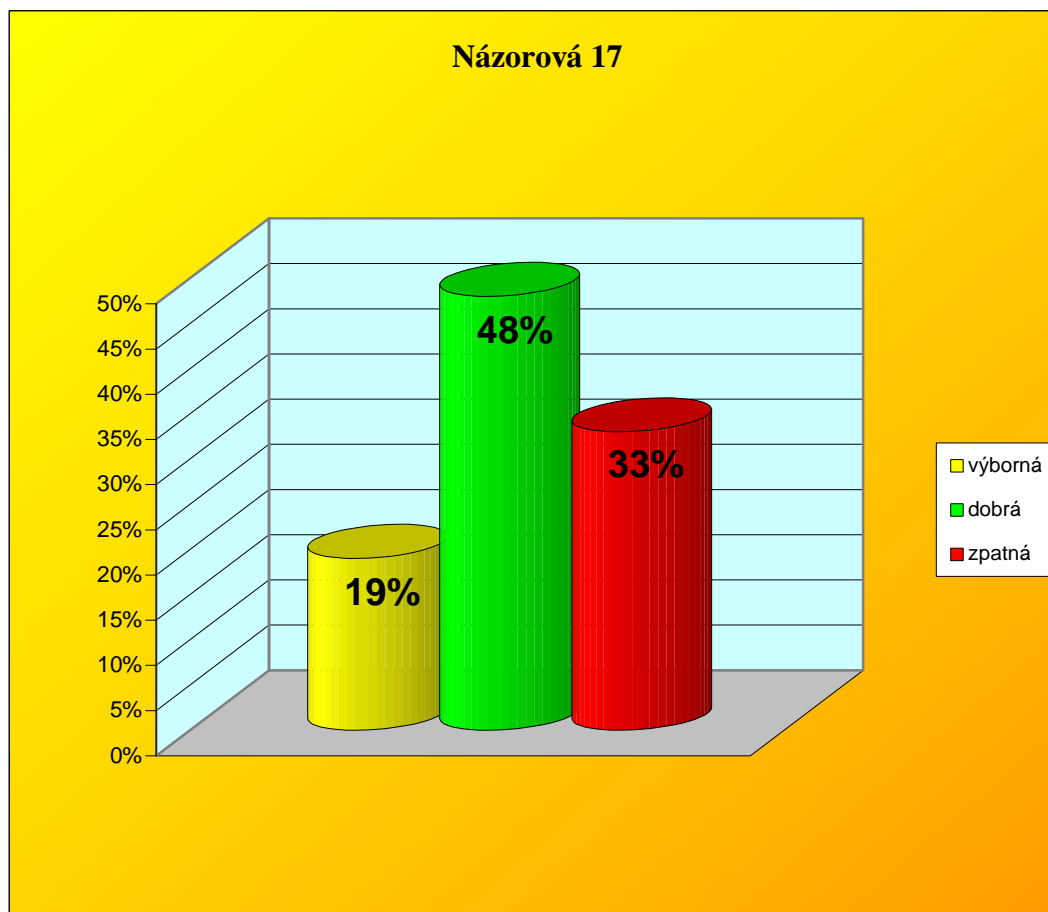
Reakci orgánu kraje p i krizové situaci považovalo 22% dotazovaných za výbornou, 63% za dobrou a 15% považovalo reakci kraje za –patnou.

Graf . 16 ó reakce hasi ského záchranného sboru kraje p i krizové situaci

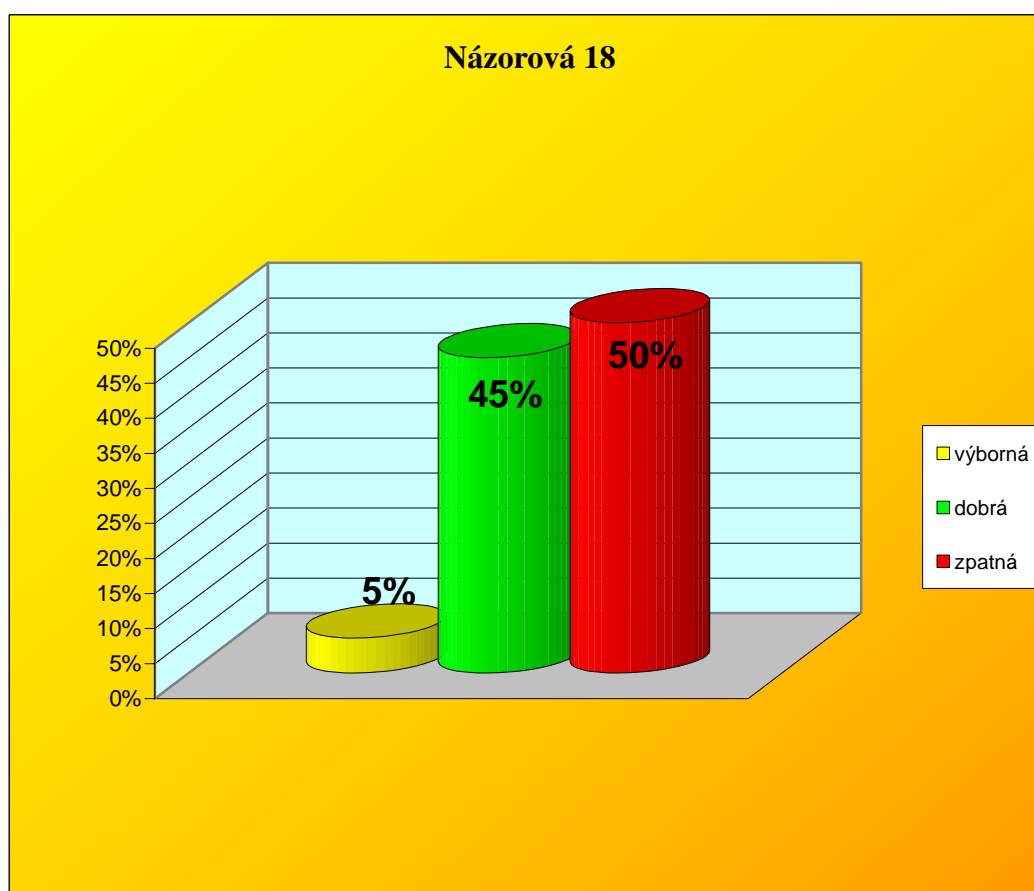
Na otázku, jaká byla reakce hasi ského záchranného sboru kraje p i krizové situaci, odpov d lo 57% respondent , fe výborná, 38% respondent , fe dobrá a 5% respondent povařlova reakci za -patnou.

Graf . 17 ó úrove poskytnutí pomoci ze strany krajského ú adu

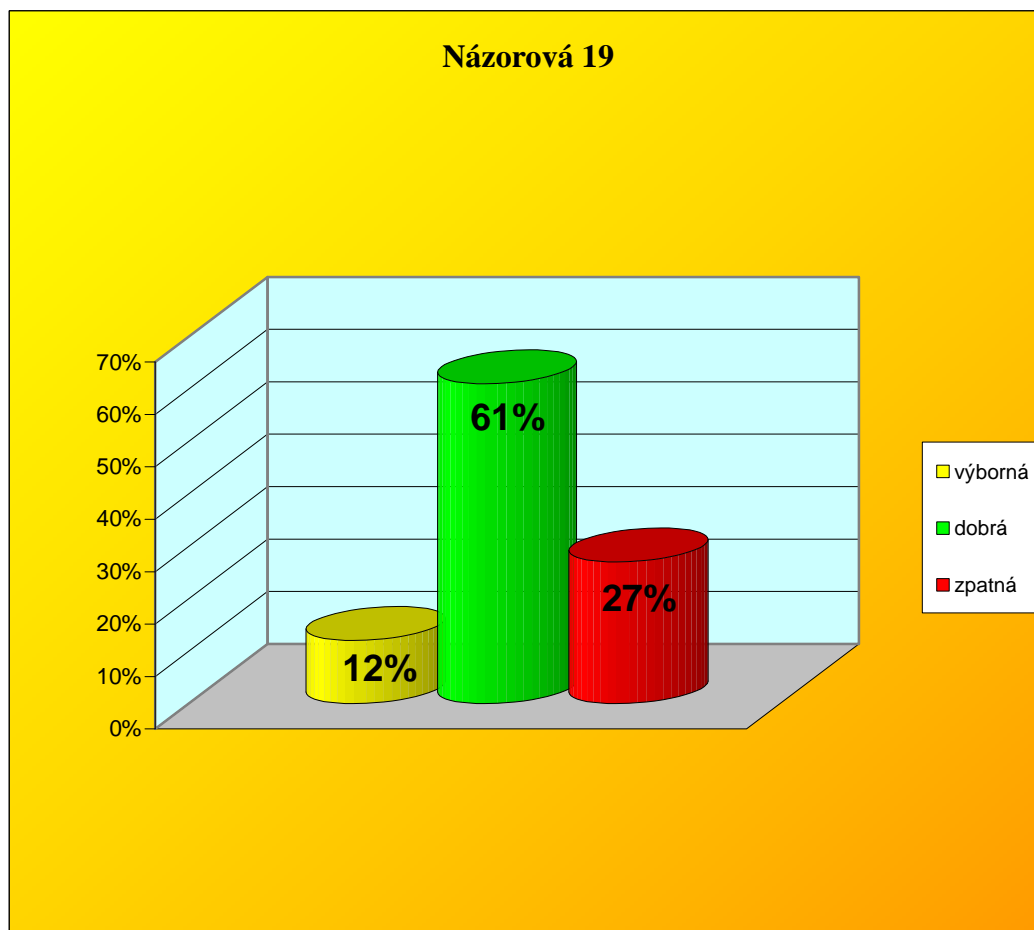
Na otázku, jaká byla úroveň poskytnuté humanitární i jiné včasně pomoci ze strany krajského ú adu, 19% respondent uvedlo, že výborná, 48% respondent uvedlo, že dobrá a 33% respondent hodnotilo úroveň poskytnutí pomoci ze strany krajského ú adu jako špatnou.

Graf . 18 ó úrove poskytnutí pomoci ze strany obce s roz-í enou p sobností

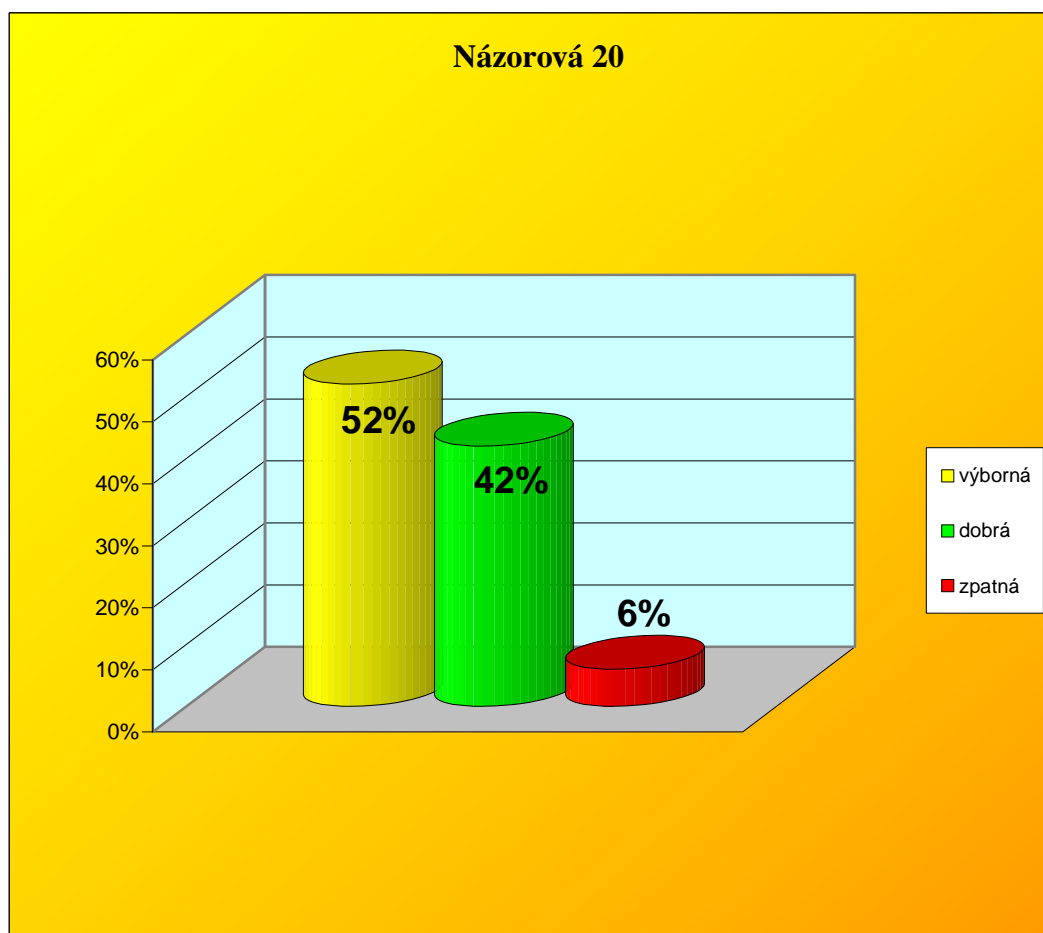
Úrove pomoci poskytnutí humanitární i jiné v cné pomoci ze strany obce s roz-í enou p sobností považovalo 5% respondent za výbornou, 45% za dobrou a 50% za -patnou.

Graf . 19 ó úrove poskytnutí pomoci ze strany obce

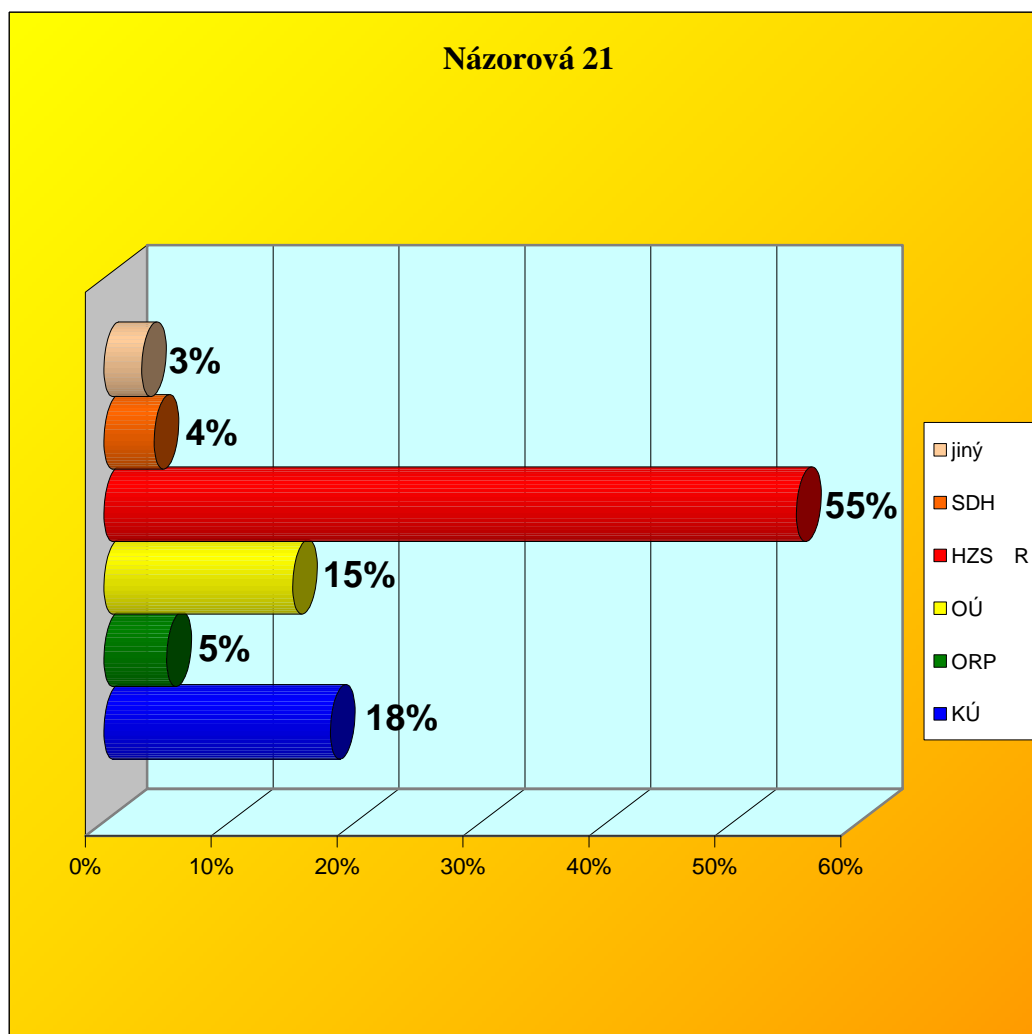
Úrove pomoci poskytnutí humanitární i jiné v cné pomoci ze strany obce považovalo 12% respondent za výbornou, 61% za dobrou a 27% za -patnou.

Graf . 20 ó úrove poskytnutí pomoci ze strany hasi ského záchranného sboru kraje

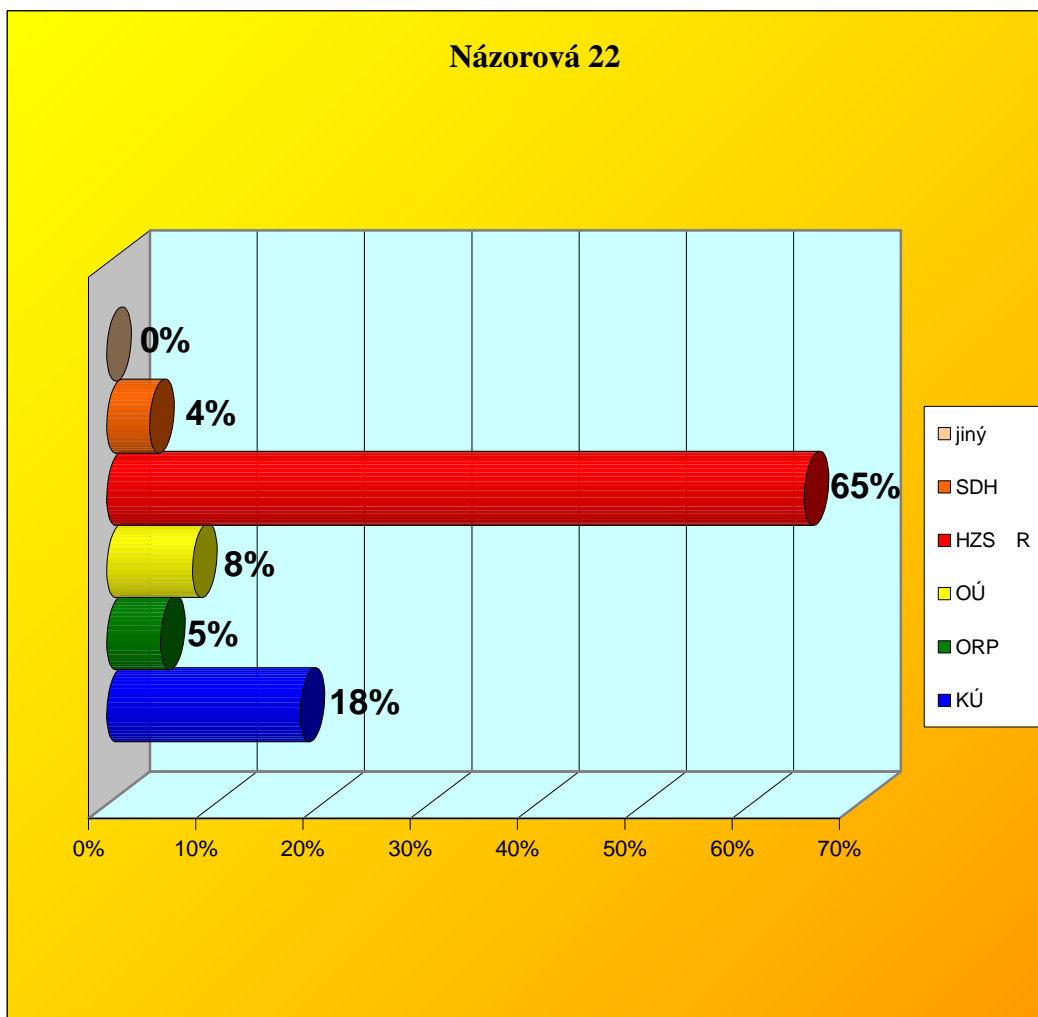
Úrove pomoci poskytnutí humanitární i jiné v cné pomoci ze strany hasi ského záchranného sboru kraje považovalo 52% respondent za výbornou, 42% za dobrou a 6% za -patnou.

Graf . 21 ó který z orgán nejvíce p ísp l k poskytnutí humanitární i jiné pomoci

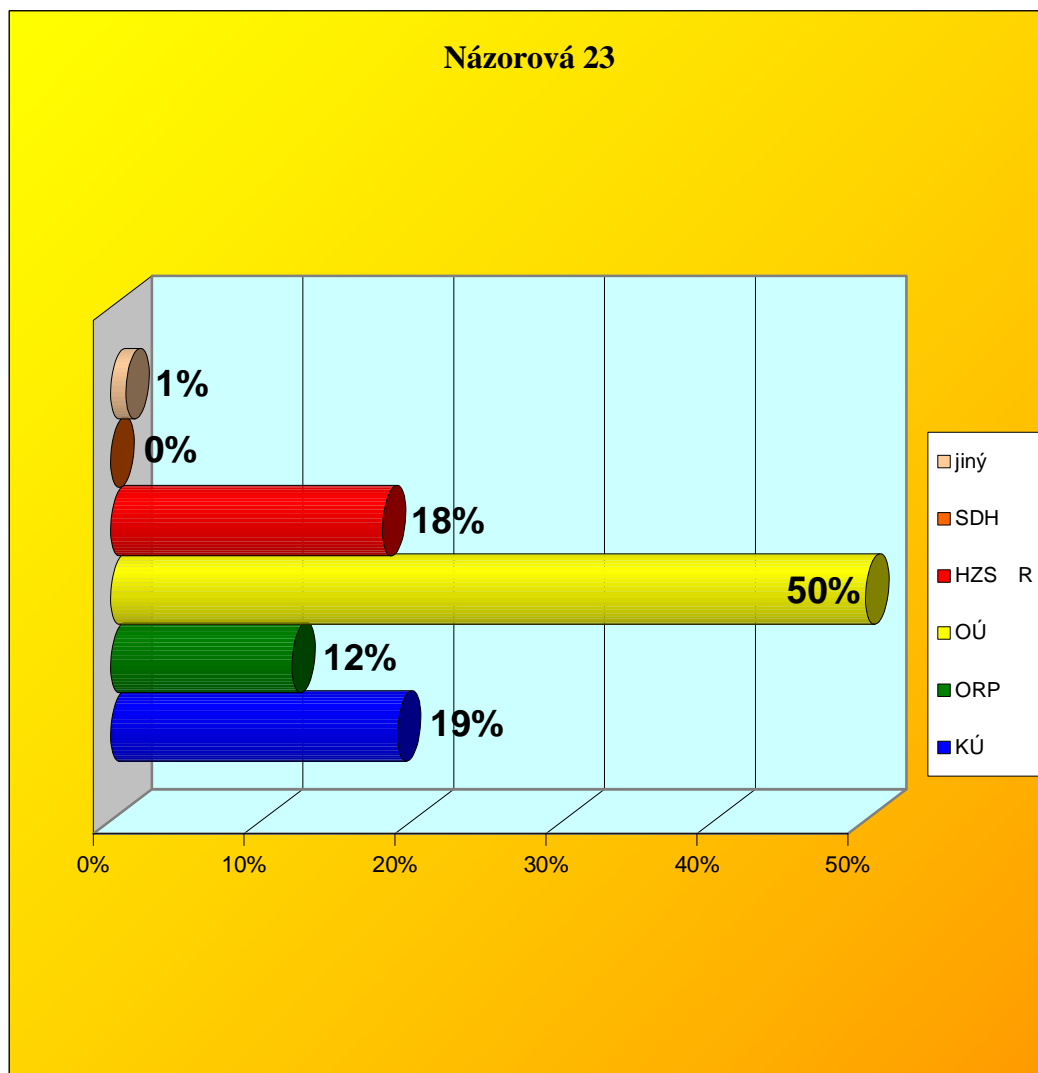
Na otázku, který z orgán nejvíce p ísp l k poskytnutí humanitární i jiné pomoci, uvedlo 18% respondent , fe krajský ú ad, 5% respondent , fe obec s roz-í enou p sobností, 15% respondent , fe obecní ú ad, 55% respondent , fe hasi ský záchranný sbor kraje, 4% respondent , fe sbor dobrovolných hasi a 3% respondent uvedla, fe nejvíce p ísp l k poskytnutí humanitární i jiné pomoci jiný orgán.

Graf . 22 ó který z orgán m l nejv t-í podíl na zvládnutí krizové situace

Na otázku, který z orgán m l nejv t-í podíl na zvládnutí krizové situace, uvedlo 18% respondent , fe krajský ú ad, 5% respondent , fe obec s roz-í enou p sobností, 8% respondent , fe obecní ú ad, 65% respondent , fe hasi ský záchranný sbor kraje, a 4% respondent fe nejv t-í podíl na zvládnutí krizové situace m l sbor dobrovolných hasi obce.

Graf . 23 ó který z orgán by m l lépe informovat ob any

Na otázku, který z orgán by m l lépe informovat ob any, odpov d lo 19% respondent , fe krajský ú ad, 12% respondent , fe obec s roz-í enou p sobností, 50% respondent , fe obecní ú ad, 18% respondent , fe hasi ský záchranný sbor kraje, fládný z respondent by neo ekával zlep-ení informovanosti ze strany sboru dobrovolných hasi obce a 1% respondent uvedlo, fe nejvíce p isp l k poskytnutí humanitární i jiné pomoci jiný orgán.

5 Diskuze

Výzkum byl založen na získání informací od obyvatelstva p eváfn z obcí, které byly v roce 2009 zasafeny lokálními povodn mi z p ívalových de- . Ú elem výzkumu bylo získání názoru obyvatelstva na výkony orgán státní správy a samosprávy p ed krizovou situací, v jejím pr b hu a po jejím ukon ení. V dotazníku respondenti odpovídali na otázku, od kterého orgánu státní správy nebo samosprávy by o ekávali zlep-ení úrovn informovanosti v oblasti p ípravy na krizové situace. Prost ednictvím dotazníku byl respondent m osv tlen pojem krizová situace a byla jim dána mořnost odpovídat nejen na základ osobn profiltých zku-eností. Dotazník se skládal ze t í oblastí otázek, z nichř první mapovala osobu dotazovaného, druhá zji-ovala znalostní úrove a ve t etí oblasti respondent vyjad oval sv j názor na pln ní úkol orgán státní správy a samosprávy. Z celkového mnořství 110 rozdaných dotazník bylo vypln no a vráceno 102.

V první ásti dotazníku, skládající se ze ty otázek, byla zkoumána osoba respondenta. *Otázka . 1 zji-ovala v k dotazovaných.* Sumarizací bylo zji-t no, ře dotazník vyplnilo a odevzdalo 8 respondent do 18 let, 32 respondent ve v ku 19 afl 30, 32 respondent od 31 do 50 let, 23 respondent od 51 do 70 let a 7 respondent ve v ku nad 70 let.

v k	po et
do 18 let	8
19-30 let	32
31-50 let	32
51-70 let	23
nad 70 let	7
celkem	102

Z uvedeného vyplývá, ře dotazník vyplnilo 85% respondent v produktivním v ku. Vzhledem k tomu, ře dotazník byl dotazovaným p edáván osobn a ob as do-lo k odmítnutí jeho vypln ní, vyhodnocení této otázky vypovídá ur itým zp sobem o v ku respondent ochotných dotazník vyplnit.

Nejví neochotu k vyplnění vykazovala tudíž nejmladší a nejstarší kategorie dotazovaných.

Otázka . 2 zji- ova pohlaví dotazovaných. Na tuto otázku odpovídá stejný počet žen i mužů .

v k	po et	muž	žena
do 18 let	8	3	5
19-30 let	32	16	16
31-50 let	32	17	15
51-70 let	23	12	11
nad 70 let	7	3	4
celkem	102	51	51

Vzhledem k tomu, že výzkum probíhal převážně na území, kde demograficky převládá počet žen nad počet mužů o cca. 12%, lze hovořit o mírně větší ochotě vyplnit dotazník ze strany žen. Tato skutečnost může mít i souvislost s pozitivnějším vztahem žen k zajištění bezpečí své rodiny.

Otázka . 3 zji- ova dosažené vzdělání dotazovaných. V odpovědi na tuto otázku uvedlo 10% respondentů základní vzdělání, 65% středně-kolské a 25% vzdělání vysoko-kolské.

vzdělání	Z	Sü	Vü
do 18 let	3	5	0
19-30 let	1	21	10
30-50 let	0	24	8
51-70 let	3	13	7
nad 70 let	3	4	0
celkem	10	67	25
	10%	65%	25%

Dotazník odevzdalo největší množství středně-kolsky vzdělaných respondentů ve věku od 19 do 70 let.

Otázka . 4 zji- ovala zam stnání dotazovaných. Dotazníky odevzdalo 40% zam stnanc soukromého sektoru, 28% zam stnanc státního sektoru, 15% student , 16% d chodc a 1% respondent uvedlo jiné zam stnání, nejl bylo uvedeno v dotazníku.

zam stn.	soukr. s.	st.s.	student	d chodce	jiné
do 18 let	0	0	8	0	0
19-30 let	13	11	7	0	1
30-50 let	18	14	0	0	0
51-70 let	10	4	0	9	0
nad 70 let	0	0	0	7	0
celkem	41	29	15	16	1
	40%	28%	15%	16%	1%

Z uvedeného vyplývá, že dotazníky odevzdalo nejv t-í mnofství respondent ve v ku od 19 do 50 let, zam stnaných v soukromém sektoru a o n co mén zam stnanc státního sektoru.

V druhé ásti dotazníku, skládající se ze ty otázek (5-8) byly zkoumány znalosti respondent v dané oblasti.

V p ípad **otázky . 5** na znalost pojmu šHospodá ská opat ení pro krizové stavy, odpov d lo 34% respondent , že pojem zná, 21% spí-e ano, 22% spí-e ne a 23% uvedlo, že pojem nezná.

Znalostní 5.	ano	spíze ano	spíze ne	ne
do 18 let	5	1	2	0
19-30 let	11	8	5	8
30-50 let	12	6	9	5
51-70 let	6	6	4	7
nad 70 let	1	0	2	4
celkem	35	21	22	24
	34%	21%	22%	23%

V p ípad otázky . 5 by se dalo konstatovat, že dotazovaní projevili znalost pojmu šHospodá ská opat ení pro krizové stavy na dobré úrovni.

Na období dobré úrovni odpovídali dotazovaní na **otázku . 6**, ve které vyjadřovali znalost pojmu šStátní hmotné rezervy.

Znalostní 6.	ano	spíše ano	spíše ne	ne
do 18 let	6	0	1	1
19-30 let	12	4	8	8
30-50 let	10	7	9	6
51-70 let	6	3	5	9
nad 70 let	0	2	1	4
celkem	34	16	24	28
	33%	16%	24%	27%

Dobrá úroveň odpovědí na otázky 5 a 6 byla dle mého názoru v důsledku dobrého všeobecného pohledu respondentů a dle toho, že se o danou problematiku minimálně okrajově zajímají.

Otázka . 7, zaměřená na znalost posláni orgánu šSpráva státních hmotných rezerv odpovídalo 15% respondentů, že posláni orgánu zná a 36% posláni uvedeného orgánu neznalo.

Znalostní 7.	ano	spíše ano	spíše ne	ne
do 18 let	1	2	1	4
19-30 let	5	6	11	10
30-50 let	6	6	10	10
51-70 let	2	7	4	10
nad 70 let	1	1	2	3
celkem	15	22	28	37
	15%	22%	27%	36%

Otázka . 8 zjišťující znalost pojmu šInformační systém ARGIS, vyjádřilo svou znalost pojmu 13% a neznalost 68% respondentů.

Znalostní 8.	ano	spíše ano	spíše ne	ne
do 18 let	3	2	0	3
19-30 let	4	1	1	26
30-50 let	3	4	4	21
51-70 let	3	0	5	15
nad 70 let	0	0	2	5
celkem	13	7	12	70
	13%	7%	12%	68%

Znalostní otázky 7 a 8 byly oproti předchozím více speciálně zaměřeny. Adekvátní tomu byla i úroveň odpovědí. Výsledek zjištění u těchto dvou otázek vypovídá o skutečnosti, že dotazovanou problematikou je obeznámeno jen malé procento respondentů, případně prostřednictvím svého zaměstnání.

Ve zbylé části dotazníku vyjádřovali respondenti svůj názor na výkony orgánů státní správy a samosprávy před krizovou situací (oblast informovanosti) a v jejím průběhu. Před otázkou 9 byli respondenti prostřednictvím dotazníku seznámeni s pojmem „Krizová situace“ a současně vyzváni k posuzování následujících otázek nejen z hlediska osobních zkušeností, ale i na základě obdržených informací získaných prostřednictvím médií.

Otázkami 9, 10, 11 a 12 byl u respondentů získáván názor na informovanost před krizovou situací ze strany krajského úřadu, obce s rozšířenou působností, obce a hasičského záchranného sboru kraje. V tomto případě vnímalo jako švýbornou informovanost ze strany vyjmenovaných orgánů méně jak 19% respondentů, jako šdobrou méně jak 48% a jako –patnou méně jak 59% a to u každého orgánu s menší odchylkou. Lépe pak byl hodnocen hasičský záchranný sbor kraje a krajský úřad a h e obec a obec s rozšířenou působností.

Otázkami 13, 14, 15 a 16 byl u respondentů získáván názor na reakci krajského úřadu, obce s rozšířenou působností, obce a hasičského záchranného sboru kraje při krizové situaci. Z tohoto hodnocení vyšel nejlépe hasičský záchranný sbor kraje a poněkud h e ostatní orgány. Zde se evidentně projevila viditelnost hasičského záchranného sboru kraje jako výkonného orgánu.

Otázkami 17, 18, 19 a 20 byl u respondentů dále získáván názor na úroveň poskytnutí humanitární i jiné pomoci ze strany krajského úřadu, obce s rozšířenou působností, obce a hasičského záchranného sboru kraje. Zde byla odpověď respondentů obdobná s předchozími čtyřmi otázkami. Orgány byly hodnoceny v pořadí hasičský záchranný sbor kraje, krajský úřad, obec a obec s rozšířenou působností.

Otázka . 21 zjišťovala který z orgánů - krajský úřad (KÚ), obec s rozšířenou působností (ORP), obecní úřad (OÚ), hasičský záchranný sbor kraje (HZSK), sbor dobrovolných hasičů (SDH) a jiný orgán, nejvíce pomáhá k poskytnutí humanitární a jiné pomoci.

respondent	KÚ	ORP	OÚ	HZSK	SDH	jiný
do 18 let	1	0	0	7	0	0
19-30 let	6	1	5	17	1	2
30-50 let	5	4	5	16	1	1
51-70 let	5	0	4	12	2	0
nad 70 let	2	0	1	4	0	0
celkem	19	5	15	56	4	3
	18%	5%	15%	55%	4%	3%

Otázka . 22 zjišťovala který z orgánů - (KÚ), (ORP), (OÚ), (HZSK), (SDH) a jiný orgán, má největší podíl na zvládnutí krizové situace.

respondent	KÚ	ORP	OÚ	HZSK	SDH	jiný
do 18 let	1	0	0	7	0	0
19-30 let	9	4	2	16	1	0
30-50 let	3	0	2	25	2	0
51-70 let	5	1	2	14	1	0
nad 70 let	1	0	2	4	0	0
celkem	19	5	8	66	4	0
	18%	5%	8%	65%	4%	0%

Tak, jak vyplynulo z názorových otázek 21 a 22, obyvatelstvo si pochopitelně více věří výkonu výkonných složek, nebo tyto jsou ve středech krizového dění a tudíž v zorném poli sledovacích prostředků. Málo kdo si pak dále uvědomí, že poskytnutá pomoc byla především zajištěna, přepravována a distribuována. Z odpovědí dotazovaných občanů vyplývala určitá neznalost výkonu kterých orgánů státní správy a to především obce s rozšířenou působností a krajského úřadu. U těchto orgánů byla patná orientace občanů v jejich komplexní správní působnosti. **Hypotéza o nepedstav obyvatelstva v oblasti rozdělení úkolů orgánů státní správy, samosprávy a ostatních orgánů v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy se potvrdila.**

Otázka . 23 zjišťovala který z orgánů - (KÚ), (ORP), (OÚ), (HZSK), (SDH) a jiný orgán, by měl lépe informovat občany.

respondent	KÚ	ORP	OÚ	HZSK	SDH	jiný
do 18 let	1	0	4	3	0	0
19-30 let	10	4	15	3	0	0
30-50 let	4	5	17	5	0	1
51-70 let	4	3	12	4	0	0
nad 70 let	1	0	3	3	0	0
celkem	20	12	51	18	0	1
	19%	12%	50%	18%	0%	1%

Tak, jak vyzněly odpovědi na poslední otázku v dotazníku, převládá v tiskové odpovědích očekávání ucelené informace k řešení problematice hospodářských opatření pro krizové stavy od obecních úřadů obcí, ve kterých žijí. Vzhledem k tomu, že všechny obce mají povinnost vedení obecních webových stránek, nemlo by být problémem předložení požadovaných informací obyvatelstvu. V případech občanů, kteří neužívají internet, se nabízí možnost předání informací v tištěné podobě samostatně, nebo prostřednictvím obecních zpravodajů. Domnívám se, že srozumitelně podané informace by vhodně přispěly k orientaci občanů v problematice hospodářských opatření pro krizové stavy a pozitivně ovlivnily jejich pohled na výkony orgánů státní správy a samosprávy. Vždy právněpatná informovanost je často příčinou neoprávněné kritiky.

Hypotéza o právněpatné úrovni informovanosti ze strany obce se potvrdila.

Prostřednictvím dotazníku odpovídali převážně středokolsky vzdělání občany, zaměstnaní nejčastěji v soukromém a státním sektoru. Nejvýrazněji z pohledu dané oblasti formulované v domovními otázkami se projevil u vysokoškolsky a středokolsky vzdělaných občanů, zaměstnaných ve státním sektoru. Zde lze předpokládat, že právní studium a následně zaměstnanecký poměr byly zdrojem získaných v domostí. V této míře znalostí se projevila také spíše u mladší vkové kategorie respondentů, u kterých je předpoklad vyšší schopnosti získávat v domosti prostřednictvím informačních technologií (internet apod.). Z případné doprovodné diskuze při předávání dotazníku vyplynulo, že v domosti

ve zjištěvané problematice dotazovaní získali převážně po nějaké podpoře ve sdělovacích médiích vlastní iniciativou.

V případě otázky na úroveň pomoci ze strany obce projevilo pouze 15% respondentů spokojenost. Domnívám se, že právě v tomto případě by obce měla plnit roli spojenou s aplikací pomoci lépe. Vzhledem k místním znalostem existenci pomoci je úloha pracovníků obce nezastupitelná. Dost zásadním problémem v možnosti plnění této úlohy je fakt, že obce do 2000 obyvatel, ve kterých byl výzkum převážně prováděn, nejsou adekvátně personálně vybaveny. Velmi rozsáhlá agenda uvedených obcí a jejich úřadů odsouvá řešení problematiky péřepravy na řešení krizových stavů na druhou stranu, což dokresluje úroveň představitelů obcí na vzdělávacím programu organizovaném Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje v roce 2009.

p. .	ORP	Počet obcí	Zúčastnilo se	% účasti
1	Blatná	26	18	69,23
2	české Budějovice	79	30	37,97
3	český Krumlov + 1x voj.újezd	30	18	60,00
4	Dačice	23	17	73,91
5	Jindřich v Hradec	57	32	56,14
6	Kaplice	15	9	60,00
7	Milevsko	26	11	42,31
8	Písek	49	33	67,35
9	Prachatice	44	22	50,00
10	Soběslav	31	20	64,52
11	Strakonice	67	33	49,25
12	Tábor	82	46	56,10
13	Trhové Sviny	16	7	43,75
14	Třebov	25	12	48,00
15	Týn nad Vltavou	14	10	71,43
16	Vimperk	21	7	33,33
17	Vodňany	17	11	64,71
	Celkem za kraj	622	336	54,02

V tomto případě by byla velmi fládoucí pomoc státu a kompetentních orgánů k zlepšení připravenosti obcí. Vhodnou pomůckou pro uvedené obce by byla ucelená, pro obyvatelstvo srozumitelná informace o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, kterou by umístily na svých webových stránkách nebo v obecních zpravodajích v tištěné podobě.

6 Závěr

Krizových situací v našem světě přibývá, což do určité míry také závisí na rozmanitosti a rozsahu. Těto skutečnosti by se měla společnost snažit postavit tak, aby byla schopna ochránit jedince, skupiny a také i sebe sama. K tomu účelu je nutné, aby společnost měla k dispozici funkční systémový nástroj, pro eliminaci nebo zmírnění dopadů případných krizových situací.

V této práci jsem se snažil nastavit zrcadlo systému hospodářských opatření pro krizové stavy a to v místním měřítku, tedy opatření ve prospěch obyvatelstva. Hypotéza byla postavena na úvaze, že systém hospodářských opatření pro krizové stavy je ze strany státu veden na dobré úrovni, s potřebou jeho zdokonalení v místním měřítku pomocí občanských aktivit. Tato hypotéza se potvrdila a to v oblasti výkonu obce a informovanosti.

7 Seznam použité literatury

1. Ústavní zákon . 110/1998 Sb., ze dne 22. dubna 1998 o bezpečnosti České republiky
2. Zákon . 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změnách některých souvisejících zákonů
3. Zákon . 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv
4. Vyhláška . 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy
5. Metodika činnosti při plánování a zajištění dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy, vydaná SSHR v r. 2003
6. Metodika pro vyřadování vnitřních zdrojů za krizové situace, schválená usnesením vlády ČR . 345 ze dne 7. 4. 2003
7. Metodické pokyny pro přípravu a realizaci regulačních opatření v systému hospodářských opatření pro krizové stavy, vydané SSHR v roce 2006
8. http://mver.cz/udalosti/slovník/index_odbor_info.html
9. <http://www.sshr.cz/metodiky.htm>
10. <http://www.mzv.cz>

8 Klíčová slova

Hospodářská opatření pro krizové stavy

Krizová situace

Nezbytná dodávka

Správa státních hmotných rezerv

9 Přehled použitých zkratk

HOPKS - Hospodářská opatření pro krizové stavy

PPFO - Právnícká a podnikající fyzická osoba

SSHR - Správa státních hmotných rezerv

R - Česká republika

RO - Regulační opatření

IS ARGIS - Informační systém ARGIS

SW nástroj - Softwarový nástroj

MI R - Ministerstvo informací České republiky

OSN - Organizace spojených národ

10 P ílohy

P íloha . 1 - Dotazník

DOTAZNÍK

Jsem studentem Jiho české univerzity a rád bych Vás pošťádal o vyplnění tohoto dotazníku, který bude podkladem pro mou bakalářskou práci na téma *š Vybrané úkoly orgán státní správy v oblasti hospodá ských opat ení pro krizové stavy ve prosp ch obyvatelstva*. Dotazník si nejprve p e t te a potom vyberte u každé otázky jednu odpověď a označte ji v p edti-ť ném tvere ku. Dotazník je anonymní a údaje z n ho nebudou nijak zneuřtity.

1. V k dotazovaného

- do 18 let
- 19 ó 30 let
- 30 ó 50 let
- 51 ó 70 let
- nad 70 let

2. Pohlaví dotazovaného

- řena
- muž

3. Dosařené vzd lání

- základní
- st edo-kolské
- vysoko-kolské

4. Zam stnání

- soukromý sektor
- státní sektor
- student
- d chodce
- jiné

5. Znáte pojem ř Hospodá ská opat ení pro krizové stavy?

- ano
- spí-e ano
- spí-e ne
- ne

6. Znáte pojem š Státní hmotné rezervy?

- ano
- spí-e ano
- spí-e ne
- ne

7. Znáte funkci orgánu - š Správa státních hmotných rezerv?

- ano
- spí-e ano
- spí-e ne
- ne

8. Znáte pojem š Informa ní systém ARGIS a k emu slouží?

- ano
- spí-e ano
- spí-e ne
- ne

Jist jste se setkali s krizovou situací (osobn , nebo prost ednictvím médií), p i které byly ohroženy d ležitě hodnoty, zájmy i statky státu a jeho ob an .

9. Jak jste byli informováni p ed krizovou situací ze strany krajského ú adu?

- výborn
- dob e
- patn

10. Jak jste byli informováni p ed krizovou situací ze strany obce s roz-í enou p sobností?

- výborn
- dob e
- patn

11. Jak jste byli informováni před krizovou situací ze strany obce?

- výborn
- dobře
- špatn

12. Jak jste byli informováni před krizovou situací ze strany hasičského záchranného sboru kraje?

- výborn
- dobře
- špatn

13. Jaká byla reakce orgánu obce při krizové situaci?

- výborná
- dobrá
- špatná

14. Jaká byla reakce orgánu obce s rozdílenou působností při krizové situaci?

- výborná
- dobrá
- špatná

15. Jaká byla reakce orgánu kraje při krizové situaci?

- výborná
- dobrá
- špatná

16. Jaká byla reakce hasičského záchranného sboru kraje při krizové situaci?

- výborná
- dobrá
- špatná

17. Jaká byla úroveň poskytnutí humanitární i jiné v cenné pomoci ze strany krajského úřadu?

- výborná
- dobrá
- špatná

18. Jaká byla úroveň poskytnutí humanitární i jiné v cenné pomoci ze strany obce s rozšířenou působností?

- výborná
- dobrá
- špatná

19. Jaká byla úroveň poskytnutí humanitární i jiné v cenné pomoci ze strany obce?

- výborná
- dobrá
- špatná

20. Jaká byla úroveň poskytnutí humanitární i jiné v cenné pomoci ze strany hasičského sboru kraje?

- výborná
- dobrá
- špatná

21. Který z níže uvedených orgánů nejvíce přispěl k poskytnutí humanitární i jiné pomoci?

- Krajský úřad
- Obec s rozšířenou působností
- Obecní úřad
- Hasičský záchranný sbor kraje
- Sbor dobrovolných hasičů obce
- Jiný orgán

22. Který z níže uvedených orgánů má podle Vás největší podíl na zvládnutí krizové situace?

- Krajský úřad
- Obec s rozšířenou působností
- Obecní úřad
- Hasičský záchranný sbor kraje
- Sbor dobrovolných hasičů obce
- Jiný orgán

23. Který z níže uvedených orgánů by měl podle Vás lépe informovat občany v oblasti přípravy na krizové situace?

- Krajský úřad
- Obec s rozšířenou působností
- Obecní úřad
- Hasičský záchranný sbor kraje
- Sbor dobrovolných hasičů obce
- Jiný orgán

Děkujeme Vám za Váš čas, který jste vyplnili tohoto dotazníku v novali.